КПСС МК январь Пленуми қарорларини АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

КЎКЛАМГИ ЭКИШГА ҲОЗИРДАН ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 40 (1818) | 25 февраль, шанба, 1961 йил | Баҳоси 2 тийин

ҚИШЛОҚ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ жанговар вазифаси

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада ривожлантиришнинг амалий тадбирларини белгилаб берди. Пленум қарорлари, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Пленумда сўзлаган нутқи барча совет кишиларининг, шу жумладан областимиз меҳнаткашларининг сиёсий ва меҳнат активлигини, битмас-туганмас ижодий ташаббускорлигини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди.

Партиямиз Марказий Комитетининг Пленуми **ҳозирги вақтда асосий нарса — шу йилнинг ўзида ва яқин йилларда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кескин суратда кўпайтириш учун мавжуд имкониятлардан тўлароқ фойдаланишдан иборат** эканлигини ҳам алоҳида таъкидлади.

Областимиздаги бир қатор район ва шаҳар партия комитетлари, кўпгина колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари ўз ишларини Пленум қарорлари асосида қайта қуриб, етти йилликнинг учинчи йили вазифаларини муддатидан илгари бажариш ва партиямиз XXII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун кенг қулоч ёйиб кетган умумхалқ ҳаракатига моҳирлик билан бошчилик қилмоқдалар, бутун куч ва имкониятларни пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштириш, чорвачилик маҳсулдорлигини оширишга сафарбар этмоқдалар.

Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз аъзолари пахтадан йил сайин юқори ҳосил етиштирмоқдалар, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ўтган йили об-ҳаво ноқулай келган шароитда ҳам бу колхоз пахта тайёрлаш давлат планини ортиғи билан бажарди. Бу муваффақиятлар колхозчиларнинг фидокорона меҳнати, колхоз правлениеси (раиси ўртоқ А. Ортиқов) ва партия ташкилоти (секретари ўртоқ Ф. Мадалиев) нинг хўжаликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилаётганликлари, одамларни илғор тажрибалар билан қуроллантириб, уларни партиямиз томонидан қўйилаётган муайян амалий вазифаларни бажаришга тўла сафарбар этаётганликлари туфайли қўлга киритилмоқда. Шу кеча-кундузда бу колхозда бўлган, далачилик бригадалари ва чорвачилик фермаларини кўздан кечирган киши Пленум қарорларининг ҳаётбахш нафасини сезади. Колхозда кўкламги экишга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда, чорва молларининг маҳсулдорлигини кўпайтиришнинг оқилона тадбирлари амалга оширилмоқда. Бу ишларнинг ҳаммасига колхоз партия ташкилоти самарали таъсир кўрсатаётир. Коммунистлар ва комсомоллар эса хўжаликнинг ҳал қилувчи участкаларида шахсан намуна кўрсатиб ишламоқдалар.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан белгиланган тадбирларни муваффақиятли бажариш манфаатлари даставвал омма орасида жонли ташкилотчилик ишлари олиб боришни талаб этади. Бироқ, айрим колхоз, совхозларнинг партия ташкилотлари сийқаси чиққан эскича ишлаш усулидан ҳамон воз кечганлари йўқ. Афтидан улар ўтган йилги сабоқлардан ҳозиргача жиддий сиёсий хулоса чиқариб олмаган бўлсалар керак. Шунинг учун ҳам бундай хўжаликларда кўкламги экишга тайёргарлик мутлақо қониқарсиз олиб борилмоқда.

Бўка районидаги илгари юқори ҳосилли ҳисобланган Вильямс номли колхозда пахта ҳосилдорлиги йилдан-йилга камайиб бормоқда. Бу улкан хўжалик ўтган йили пахта тайёрлаш планини бажаролмай, давлатдан анча қарздор бўлиб қолди. Хўш, колхоз раҳбарлари бундан тўғри хулоса чиқариб олдиларми? Йўқ. Нега? Ахир ҳолва деган билан оғиз чучимайди-ку! Пахтадан юқори ҳосил етиштириш кўп жиҳатдан кўклам экин кампаниясига яхши тайёргарлик кўриш ва уни сифатли ўтказишга боғлиқ эканлиги ҳеч кимга сир эмас. Бироқ шундай бўлгани ҳолда, колхозда ер текислаш, ариқ-зовурларни тозалаш, далага маҳаллий ўғит чиқариш ва техникани ремонт қилиш ишлари ниҳоятда секин олиб борилмоқда. Механизатор кадрлар тайёрлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Ж. Зуфаров) эса ўзининг бу соҳадаги жанговар ташкилотчилик ролини мутлақо унутиб қўйган.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми барча партия ташкилотларини қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун зўр ғайрат билан кураш олиб боришга даъват этди. Шундай экан, уларнинг энг муҳим вазифаси — омма ўртасида олиб бориладиган ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни тобора кучайтиришдан, колхоз, совхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан янада мустаҳкамлашдан, илғорлар тажрибасини оммалаштириш ва меҳнаткашлар ўртасида январь Пленуми қарорларини кенг пропаганда қилиб, уларнинг бутун куч-ғайратини олдимизда турган улкан вазифаларни бекаму кўст бажариш учун курашга тўла сафарбар этишдан иборат.

Шуни унутмаслик керакки, қишлоқ хўжалигидаги барча резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланмасдан, фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни кенг оммалаштирмасдан, қолоқ колхоз, совхозларни илғорлар даражасига кўтармасдан, техникадан унумли фойдаланмасдан ва бу соҳада омманинг жанговар ташкилотчилари бўлмасдан туриб, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари мўл-кўллигини вужудга келтириш мумкин эмас.

Кўкламги экишни ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олиш пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришнинг ҳал қилувчи муҳим шартидир. Бу вазифани муваффақиятли ҳал этишда колхоз, совхозларнинг партия ташкилотларига амалий ёрдам бериш ва уларнинг жанговар ташкилотчилик қобилиятларини ошириш район ва шаҳар партия ташкилотларининг бевосита бурчидир.

А. Н. КОСИГИННИНГ Ҳиндистонда бўлиши

ДЕҲЛИ, 23 февраль. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Косигин ва унинг ҳамроҳлари бугун Ҳиндистоннинг энг қадимий шаҳарларидан бири Аграга келдилар.

Агра аэродромида А. Н. Косигинни округ комиссари Б. Д. Санвал ва унинг ёрдамчиси Бхардваж кутиб олдилар.

А. Н. Косигин комиссар Санвал ва бошқа кишилар билан биргаликда аэродромдан шаҳарга қараб йўл олади. У, шаҳарда Агранинг тарихий форти билан ва XVII асрда қурилган машҳур Тож Махал мақбараси билан танишади. Халқ ҳинд меморларининг буюк ижодини меҳр-муҳаббат билан «Мармарда гавдаланган достон» деб атайди.

Округ комиссари Санвал мақбарани зиёрат қилиш вақтида изоҳ бериб турди. Шундан кейин, А. Н. Косигин «Таймс оф Индиа» газетасининг мухбирига қуйидаги гапларни айтди:

Биз Ҳиндистонга биринчи марта келдик. Биз Деҳли билан танишдик ва республикангизнинг кўпгина давлат арбоблари билан танишдик. Биз оддий кишилар—деҳқонлар билан ҳам учрашдик. Энди биз Ҳиндистоннинг тарихий ёдгорликлари билан танишиб чиқиш имкониятига эга бўлдик. Биз авваллари бу ёдгорликларни картиналарда ва кинода кўрар эдик. Ҳиндистонга келиб кетган кишилар шу тўғрида бизга ҳикоя қилиб берар эдилар. Аммо, шахсан танишиб чиқиш вақтида олинган таассурот кутганларимиздан ҳам зиёда бўлди. Бу санъатнинг дурри-гавҳари бўлиб, инсоният уни ҳамиша ҳурматлайди.

Агранинг аҳолисига ва барча газетхонларингизга салом топширишингизни сўрайман. Мен Аграннинг барча тарихий жойларини бизга кўрсатиб берган комиссарга ва унинг ёрдамчисига ҳам миннатдорчилик изҳор қилишни истайман.

А. Н. Косигин бир оз дам олганидан кейин самолётда Калькуттага учиб кетади.

* * *

КАЛЬКУТТА, 23 февраль. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Косигин бугун кечқурун Ғарбий Бенгалия штатининг пойтахти Калькуттага келди. Калькуттадаги марказий Дум-дум аэродромида А. Н. Косигинни штатнинг бош министри доктор Рой, штат қонун чиқариш мажлисининг аъзолари, консуллик корпусининг аъзолари, Калькутта жамоатчилигининг кўп вакиллари кутиб олдилар. Совет бош консулхонаси ва Калькуттадаги бошқа совет муассасаларининг ходимлари ҳамда уларнинг оила аъзолари СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Косигинни кутиб олиш учун аэродромга тўпландилар.

А. Н. Косигин штатнинг бош министри билан ва ўзини кутиб олган бошқа кишилар билан қўл қисишиб кўришади. Ҳиндларнинг миллий одатига мувофиқ, доктор Рой янги гуллардан ишланган чамбарни А. Н. Косигиннинг бўйнига тақади. Совет меҳмонига ва унинг ҳамроҳларига катта гулдасталар тақдим этадилар.

СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Косигин гуллар билан безалган очиқ машинада аэродромдан штат губернатори саройидаги ўз резиденциясига жўнайди.

Ғарбий Бенгалия пойтахтининг кўп аҳолиси Совет Иттифоқидан келган меҳмонни табрикламоқ учун бугун шаҳар кўчаларига чиқди.

Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз аъзолари ўтган йили пахта тайёрлаш давлат планини шараф билан бажардилар. Колхоз аъзолари КПСС XXII съезди шарафига бу йил янги ютуқларни қўлга киритиш учун курашмоқдалар. Пахта экиладиган ер юз гектар кенгайтирилади. Катта-катта майдонларга чигит квадрат-уялаб экилади. Колхозчилар ва механизаторлар ўз имкониятларини ҳисоблаб ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олдилар. Ана шу мақсадда кўклам экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрилаётир. Суратда: (чапдан) механик М. Замгачаев ҳамда колхозчилардан Р. Мирзакаримов ва Т. Тожиев ўртоқлар аниқ чигит ташлайдиган сеялканинг режа симини текшириб кўрмоқдалар.

А. Қозоқбоев фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Хўжаликни комплекс ривожлантирамиз

Партиямиз Марказий Комитетининг январь Пленуми қишлоқ хўжалигида ҳали қатор камчиликлар, фойдаланилмай ётган резервлар борлигини уқдирди. Биз Пленум ҳужжатларини ўрганиб чиққанимиздан кейин колхозимиз экономикасини мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ҳақида анча жиддий, чуқур ўйлай бошладик.

Мажбуриятлар масаласини олайлик. Илгарилари бу ишга унчалик жиддий қарамас эдик. Айрим вақтларда бригада бошлиқларидан: «Хўш, сиз неча центнердан пахта берасиз? —деб сўрардик. У нима деса, шуни қоғозга ёзиб, районга маълумот юборардик. Баъзан эса бригадалар, фермалар ва бошқа тармоқларнинг имкониятларини ҳисобга олмай, сиз фалонча маҳсулот берасиз, дердик. Шу билан мажбуриятлар олиш иши ҳал қилинарди. Йил охирига келиб, мажбурият ҳатто планни бажармаган кишилардан талаб ҳам қилинмасди. Негаки, план ва мажбуриятлар кўпчилик ўртасига ташланиб, ҳамма имкониятларни ҳисобга олиб қабул қилинмас эди-да.

Пленум бундай иш услубини ҳам қаттиқ қоралади. Энди биз бу сингари хатоларга чек қўйдик. 1961 йилги мажбуриятлар колхозчилар ўртасида чуқур муҳокама қилинди. Энди биз одамлардан ҳар қачон уларнинг бажарилишини талаб қила оламиз. Чунки мажбурият уларнинг розилиги билан қабул қилинган.

Бундан 3—4 йил аввал колхозимиз Гулистон районининг энг қолоқ хўжалиги эди. Давлатдан бир неча миллион сўм қарзимиз бўлиб, қатор йиллар давомида ундан қутулолмай келдик. 1959—1960 йилларда катта қийинчиликларни енгиб, қаттиқ ишладик. Ҳосилдорликни ошириш учун астойдил курашдик. Пахтачилик билан бирга чорвачилик, боғдорчилик, пиллачилик, сабзавотчилик сингари тармоқларни ҳам ривожлантирдик. Оқибатда 1959 йил охирига келиб давлатдан қарзларимизни уздик. Ўзимизга ҳам анчагина пул орттира олдик. Боғдорчиликдан ҳам бир миллион сўмга яқин фойда кўрдик.

1960 йилда ҳам ишимиз ёмон бўлмади. Об-ҳаво ноқулай бўлишига қарамай, 1000 гектар ернинг ҳар гектаридан 24 центнердан пахта йиғиб, давлатга сотдик. 160 тонна ёки йиллик план миқдорида гўшт етиштирдик. Сут, жун, тухум, сабзавот, мева етиштиришда ҳам яхши натижаларга эришдик. Районимиздаги бир қатор хўжаликларда даромадлар харажатларни қопламаган бўлса-да, бизнинг кассамизга ўзимизга етарли пул тушди.

1961 йилда колхозимиз аъзолари ўз олдиларига катта вазифалар қўйдилар. Еримизга 80 гектар ер қўшдик. Яхши ўйлаб, ҳамма имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, 1080 гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилдик. Чорвачилик маҳсулотларини кескин кўпайтириб, давлатга 370 центнер гўшт, 680 центнер сут, 20.000 дона тухум сотиш мажбуриятини олдик.

Ҳозир далаларда мўл ҳосил учун пухта замин тайёрланмоқда. Етарли миқдорда маҳаллий ўғит тўпладик. Техника ремонтини тамомладик. Сув йўлларини тозаладик. Боғ ва узумзорларни кенгайтириш соҳасида ҳам анча ишлар қилинди. Бу йил боғдорчиликдан камида бир миллион сўм даромад олмоқчимиз.

Колхозимиз аъзолари хўжаликнинг ҳамма тармоқларини комплекс ривожлантириш — экономикани мустаҳкамлаш гарови эканини амалда синаб кўрдилар. Бу йил ҳам ҳамма ишни шу мақсадга мослаб олиб борамиз. Партиямиз XXII съездини қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш, колхозимиз экономикасини янада мустаҳкамлаш билан кутиб оламиз.

Азизхон НОСИРОВ,
Гулистон районидаги «Красный Восток» колхозининг раиси.

Турсунойчилар кўпаймоқда

Ўзбек халқининг фахри, севган фарзанди, моҳир механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсунойнинг номини эшитганимизда манман деган йигитлар билан мусобақалашиб, моҳирлик билан агрегат бошқараётган хотин-қизлар кўз олдингизга келади. Турсунойдай бўлсам деган орзу ҳозирги хотин-қизларимизнинг фикрини чулғаб олган.

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхознинг Онахон Сотиболдиева, Зайнабхон Ғойибова, Улманой Жониқулова, Турдихон Боймуротова каби механик-ҳайдовчилари ҳам ана шундай ширин орзулар билан механизация даргоҳига келганлардан. Улар ўтган йили турсунойчилар чақириғига қўшилиб, районда очилган 4 ойлик механизаторлар тайёрлаш курсини тамомлашди. Ўз орзулари йўлида механизация билимини кунт билан эгаллай бошладилар. Натижада машина бункеридан биринчи йилиёқ З. Ғойибова 152 тонна, О Сотиболдиева 130 тонна, У. Жониқулова эса 103 тонна «оқ олтин» тўкдилар. Моҳир механизаторлар бу йил 200 тоннадан ошириб пахта териш учун астойдил бел боғлаганлар. Уларнинг сафига қўшилган 17 қиз-жувон район марказида очилган механизаторлар тайёрлаш қисқа курсида ўқиш учун ариза берди. Улар ҳозир механизация билимини кунт билан эгалламоқдалар.

Н. НОРБУТАЕВ.

Ҳотиржамликка чек қўйиш керак

Ўтган йилги аччиқ сабоқлардан тўғри хулоса чиқариб олган бир қатор хўжаликларда кўклам дала ишлари кучайтириб юборилди. Техника ремонти, суғориш шохобчаларини тартибга солиш жадал суръатлар билан бормоқда. Кўплаб маҳаллий ўғит жамғарилиб, дала бошларига ташиб чиқарилаяпти.

Чиноз районидаги Энгельс номли колхозда-чи? Аҳвол бутунлай бошқача. Ўтган йили-ку гектаридан фақат 10 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Колхоз давлатдан бир неча ўн тонналаб «оқ олтин» қарздор бўлиб қолди. Нима учун? Ҳамма гап шундаки, ерлар ўз вақтида шудгор қилинмади. Техника ремонти кечикиб кетди. Ер тўйдирилмади.

Бу йил-чи? Афсус, ўтган йилги камчиликлар яна такрорланаяпти. Колхоз раҳбарлари бу йилги ҳосил учун қизғин кураш бошлаб юборишни таъминлаш ўрнига ҳали ҳам ҳотиржамлик кайфиятида юриптилар. Уларнинг фикрича, ҳали вақт эрта эмиш. Беҳуда гап. Кўклам яқинлашиб қолди. Шу кеча-кундузда орқа-ўнгини йиғиштириб олмаган деҳқон кузда яна аттанг деб бармоқ тишлаши турган гап.

Фактларга мурожаат қилайлик: бу йил об-ҳаво қурғоқчилик келди. Ерда етарли нам тўплаш керак. Колхоз раҳбарлари афтидан буни тушуниб етмаётганга ўхшайдилар. Ҳалигача бирон гектар ерга яхоб берилмаганлигини қандай баҳолаш керак?

Колхозда техника ремонти ҳам талабга мутлақо жавоб бера олмайди. Ҳалигача 10 га яқин чопиқ тракторига қўл теккизилгани йўқ. 3 та «ДТ-24», ҳайдов трактори дала шийпони яқинида занг босиб ётипти. Биз колхоз устахонасида бўлганимизда ремонт билан шуғулланаётган биронта ҳам механизаторни учратганимиз йўқ. Сеялкалар ҳам ўтган йили ишлатилганича ҳозирга қадар қаровсиз.

Шуни ҳам айтиш керакки, колхозда ҳайдалмаган 300 гектар пахта майдони бор. Бу нега раҳбарларни тавишлантирмайди? Ахир ер қуруқ, кун иссиқ. Шу кунларда тракторлардан унумли фойдаланиб, ер ҳайдашни кучайтириб юбориш мумкин эмасми? Албатта мумкин. Имконият бор. Ҳамма гап колхоз раҳбарларининг ўтакеттан даражада ҳафсаласизлик қилаётганларида.

Колхоз сводкасида 1 минг 200 тонна гўнг тайёрланди, деб ёзиб қўйилипти. Бу ҳақиқатми? Йўқ, кўзбўямачиликдан бўлак гап эмас. Негаки, колхоз далаларини айланиб, 15 уюм гўнг жамғарилганлигини кўрдик. Бу гўнг 200—300 тоннани ҳам ташкил қилмайди. Бу билан колхоз раҳбарлари кимни алдамоқчи бўладилар? Ўзларини, албатта. Ҳосилнинг тақдирига жавобгар бўла туриб, қалбакиликка йўл қўйишлари ачинарли бир ҳолдир.

Энгельс номли колхознинг раиси вазифасини бажараётган агроном ўртоқ Султонхўжаев, бошланғич партия ташкилотининг секретари У. Ҳасанов ўртоқлар, пухта ўйлаб иш қиладиган пайт келди. Отни тезроқ қамчилаш керак. Кўклам экиш кампаниясига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрилган тақдирдагина ўтган йилги доғни ювиб ташлаш мумкин.

Т. ИМОМОВ,
Й. ЎРИНБОЕВ.

Техника ремонти тамомланди

Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг азамат механизаторлари кўкламги чигит экиш кампаниясини шайланиб кутиб турибдилар. Камол Болтабев, Ортиқ Нурматов, Раҳимбой Мамарасулов каби моҳир механизаторлар колхознинг фахридир.

Бу йил колхоздаги мавжуд техника воситаларини ремонт қилиш ишига анча барвақт киришилди. Механизаторлар сидқидиллик билан ишлаб 24 та «ДТ-54», 18 та «ДТ-24», 57 та универсал, 461 борона, 50 сеялка, 6 та чизелни сифатли ремонтдан чиқариб, экишга шайлаб қўйдилар.

О. ҚОЗОҚБОЕВ.

Ҳамма нарса тахт

Шу кунларда кўкламги экишга тайёргарлик ҳар бир колхоз-совхоз олдида турган муҳим вазифадир. Буни яхши тушунган Пискент районидаги Жданов номли колхоз аъзолари дала ишлари ва механизация ремонтини қизитиб юбордилар. Шу кунгача 10 та сеялка, 3 та «ДТ-24», 2 та «С-80» тракторлари, прицеп, мола, бороналар ремонтдан чиқарилиб, экишга тахт қилиб қўйилди.

Бу йил колхоз 600 гектар майдоннинг 500 гектарига квадрат-уялаб чигит экади. Ҳосилнинг эллик проценти машинада терилади.

Ўтган йили мажбуриятни ортиғи билан бажарган меҳнатсевар колхоз аъзолари КПССнинг XXII съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун самарали меҳнат қилмоқдалар.

М. НОРИНБОЕВ.

Январь пленуми материалларини пропаганда қилиш учун

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг тарихий қарорларини ва Н. С. Хрушчевнинг буюк программ нутқини, колхозчилар, совхоз, РТС ишчиларига кенг ва атрофлича тушунтириш мақсадида область партия комитети партия ва совет раҳбар ходимлари, республикада кўзга кўринган лекторлар, тажрибали пропагандистлар, олий ўқув юртлари ўқитувчиларининг катта бир группасини бригадаларга бўлиб, районларга жўнатди.

Булар орасида область партия комитети, область ижроия комитети, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг масъул ходимлари, республикада кўзга кўринган агрономлар, зоотехниклар, қишлоқ хўжалик мутахассислари, фан докторлари ва кандидатлари, экономистлар ва бошқа мутахассислар бор.

Областимизнинг ҳамма районларига жўнатилган лекторларнинг махсус бригадалари асосан трактор-далачилик бригадалари, далачилик бригадалари, чорва фермалари, чўчқачилик фермалари аъзолари ва механизаторлар орасида лекциялар ўқийдилар ва суҳбатлар ўтказадилар. Шунингдек, улар бригадаларнинг ишлаб чиқариш планларини тузишга, деворий газета ва «Жанговар варақа»лар чиқаришга ҳам ёрдам берадилар.

РОССИЯ МЕНИНГ, ОЛТИН ДИЁРИМ...

МОСКВА, 23 февраль. (ТАСС). ССР Иттифоқи Большой театрида 23 февралда берилган концерт Россия Федерациясы Марказидаги областлар ва автоном республикалар қишлоқ хўжалик илғорлари кенгашининг қатнашчиларига бағишланган эди.

Москва атрофидаги Истра шаҳри хорининг қатнашчилари колхоз далаларининг қаҳрамонлари ҳақида, олға чорловчи маяклар ҳақида «Величальная» қўшиғини айтдилар. Владимир ашулачиларининг октети ўз ашулаларини уларга бағишлади.

ССР ИТТИФОҚИ БОЛЬШОЙ ТЕАТРИДА КОНЦЕРТ

<>

Бу концертда янги номлар, янги талантлар: «Фермада» деган хореографик картинани кўрсатган Марий раққослари, Калинин шаҳридаги музика мактабининг ўқувчиси В. Кудрин ва бошқалар ҳам бор эди.

Бу концертда Давлат академик Большой театрининг артистлари—Е. Кибкало Е. Рябинкина ва Ю. Ждановлар қатнашди. Л. Оборин, СССР Давлат симфоник оркестри (дирижер К. Иванов). Большой театр оркестри ва хори (дирижерлар Б. Хайкин Ю. Файер) Чайковский, Ипполитов-Иванов, Глинка асарларини ижро этдилар. П. Рудаков ва В. Нечаевларнинг ўткир интермедиялари янгради. А. Райкин томошабинларга манзур бўлиб қолган номерларини кўрсатди.

Концерт қатнашчиларининг санъати — халққа керакли, унга яқин санъат бўлиб, унга қувонч бағишлади, унинг руҳини кўтариб, меҳнатга илҳомлантирди!

Большой театрдаги концертда Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, Г. И. Воронов ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДАН

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети СССР Давлат Банкаси Ўзбекистон республикаси конторасининг бошқарувчиси, Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати **Солиҳ Исаевич УМАРОВ**нинг 24 февралда хизмат вазифасини бажариш пайтида автомобиль ҳалокати натижасида ҳалок бўлганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ | **ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ**

ИЖОДКОРЛАР

17 тонна прокат, 3 тоннага яқин алюминий, 407 килограмм латун ва 3 минг метрдан кўпроқ электр симлари иқтисод қилиб қолинди. Ана шу тежалган материаллар ҳисобидан ҳар бири 10 тонна юк кўтарадиган 10 та кранли тележка ишлаб чиқарилди.

Тошкентдаги «Подъёмник» заводининг янгилик изловчилари ўтган йилни ана шундай натижалар билан якунлаган эдилар. Бу муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва партиямиз XXII съездига муносиб туҳфа тайёрлаш мақсадида корхона рационализаторлари ва ихтирочилари ижодий изланишни тағин ҳам авж олдириб юбордилар. Етти йиллик учинчи йилининг ўтган даври мобайнида янгилик ижодкорларидан 20 дан ортиқ таклиф тушди. Ҳозирнинг ўзидаёқ бу таклифлардан 10га яқини ишлаб чиқаришга жорий қилинди.

Корхонада янгилик изловчилар сафи кун сайин кенгаймоқда. Моҳир слесарлардан Снопко, Герасимчук ва Шлипов каби ўртоқлар ҳам иш унумдорлигини ошириш ва тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилаб, унинг таннархини камайтиришга имкон берувчи рационализаторлик таклифларини киритдилар.

Корхона новаторлари етти йилликнинг учинчи йилида давлатнинг 40 — 45 минг сўмлик маблағини тежаб қолиш учун курашмоқдалар.

К. ФИНАНСОВ.

Тошкентдаги абразив заводининг коллективи партия XXII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юборди. Илғорлар сафида бораётган қолипловчи Ҳамидулла Алимов ҳам шу кунларда съездолди меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. Суратда: ўртоқ Ҳ. Алимов.

М. Комлев фотоси.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ" Оқтепа массивида

БУ ЖУМБОҚНИ КИМ ҲАЛ ҚИЛАДИ

Маълумки, Оқтепа массивида меҳнат қилаётган бинокорларнинг катта армияси меҳнаткашларга уй-жой, маданий-маиший бинолар қуриб бермоқдалар. Шаҳар чиройига-чирой қўшмоқдалар.

Чучвара ейишдан мақсад гўшт емоқлик дегандек, бу ерга боришдан мақсад ҳам ана шу фахрли касб эгалари — бинокорларнинг қалбларни тўлқинлатувчи жўшқин меҳнати билан танишиш ва яхшигина таассуротлар олиб қайтиш эди. Афсуски, уйдаги гап кўчага тўғри келмаганидек, массивдаги ҳақиқий аҳвол биз ўйлагандек бўлиб чиқмади. Хўш, нима учун?

Яхшиси, бу саволга жавобни қурувчиларнинг ўзидан эшитайлик.

БРИГАДИР ҲАҚ ГАПНИ АЙТДИ

Биз массивдаги биринчи қурилиш майдонини айланиб, эндигина биринчи қаватнинг деворлари чала-ярим ўрнатилган бино олдида доира қуриб ўтирган 9-10 чоғли бинокорларни учратдик. Улар орасида оқ-сариқдан келган, ўрта бўй, тўлагина бир йигит ҳазилкашроқ экан шекилли, ҳаммани ўз оғзига қаратиб кулдириб ўтирарди.

Маълум бўлишича, улар коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган Иван Александрович Туленин бошлиқ монтажчилар бригадасининг аъзолари экан. Биз ҳам улар даврасига қўшилиб, бевақт ҳангома сабабини тушуна олмай турган эдик, бригада бошлиғи:

— Бу ҳангома фақат шу бугун бўлаётгани йўқ,— куюниб тушунтирабошлади бизга, —деярли икки ойдан буён аҳвол шу. Очиғини айтсак, бисотимизда айтилмаган топишмоқ ҳам қолмади.

— Хўв анову ерга бир қаранг-а—деди у икки юз метрча нарида иккинчи қават деворларига ғишт тераётган бинокорларни кўрсатиб, —улар биз билан олдинма-кетин иш бошлашган эди. Кўриб турибсизки, ғишт терувчилар иккинчи қаватни ҳам кўтариб қўйдилар. Биз бўлсак, панель йўқлиги сабабли декабрь ойидан буён лоақал битта бино монтажини ҳам тугата олмай ўтирибмиз. Ваҳоланки биз 14 ишчи кунида 12, ўн саккиз ишчи кунида эса 18 хонали уй-жой биноси монтажини тугатиб, ўз эгаларига топширишимиз керак. Афсуски, олтмиш кундан буён ҳали бир бинонинг 60 проценти ҳам монтаж қилингани йўқ. Агар панель ўз вақтида етказиб берилганда, топишмоқ айтиб ўтказилган ана шу икки ой давомида сўзсиз икки қаватли 6 та уй-жой биноси монтаж қилинган бўларди.

ВАЪДАДАН УЙ ЯСАБ БЎЛМАЙДИ-КУ!

Массивда қад кўтараётган уй-жой бинолари асосан йирик панеллардан монтаж қилинмоқда. Бу ерда ўртоқ Туленин бригадасидан ташқари, коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном эгаси —ўртоқ Малахов бошлиқ монтажчилар ҳам ишлайди. Ана шу азамат монтажчилар учун план бўйича ҳар ойда учта уйга етарли 534 кубометр панель етказиб берилиши керак. Афсуски, декабрь ойида келтирилган 330 кубометр панелни ҳисобга олмаганда, 1961 йилнинг ўтган бир ярим ойи мобайнида бирор кубометр панель олингани йўқ. Шунинг учун бўлса керак, бундан уч ой муқаддам монтажлаш учун тайёр қилиб қўйилган учта 18 хонали ва битта 12 хонали уй-жой объектларида ҳалигача иш бошлангани йўқ.

Хўш, бинокорлар нима учун панель билан ўз вақтида етарли таъминланмаётир? Монтажчилар йирик панелли тайёр уйлар комбинати раҳбарларига (бошлиғи ўртоқ Абросимов) ана шундай савол билан бир неча бор мурожаат қилдилар. Лекин улар қуруқ ваъда беришдан нарига ўтмаётир.

Ажабо, наҳотки йирик панелли тайёр уйлар комбинати бошлиғи Абросимов, трест бошлиғи Қаюмов ўртоқлар қуруқ ваъда билан уй-жой қуриб бўлмаслигини тушуниб етмаган бўлсалар! Агарда трест раҳбарлари, шунингдек собиқ 10-бошқарманинг бошлиғи Ортиқхўжаев «керамзит йўқ эмиш» деган бўлмағур баҳона билан ўзларини ўзлари овитиш ўрнига, қурилишга амалий раҳбарлик қилиб, мантажчиларни панель билан етарли таъминлаш чораларини кўрганларида эди, ўртоқ Туленин айтганидек, икки ярим ой мобайнида ҳар иккала монтажчилар бригадаси аъзолари камида 9 та 18 хонали уй-жойни монтаж қилиб тугатган, бу билан 160 дан ошиқ оила янги уйга кўчиб ўтган бўлур эди.

Массивда қурилиш ишлари тўхтаб қолаётганлиги масаласини 159-қурилиш тресты раҳбарлари ҳам ҳозирча бирёқлик қила олмаётирлар. Ўйлаймизки, бу жумбоқни республика Қурилиш министрлиги ҳал қилади.

ПРОРАБЛАР ЎЗГАРТИРИЛА БЕРГАЧ...

Массивда меҳнаткашлар учун маданий-маиший ва хўжалик биноларидан ташқари, катта ҳажмда уй-жой бинолари қуриб, фойдаланишга топшириш планлаштирилган. Бунинг учун давлат қурилиш ташкилотларини етарли миқдорда маблағ ва зарур механизмлар билан таъминлади.

Шундай шароитда Тошкентнинг энг йирик объекти—Оқтепа массивида уй-жой қурилиши нега оқсамоқда?

Дастлаб шуни кўрсатиб ўтиш ўринлики, собиқ 10-қурилиш бошқармасининг бошлиғи Н. Ортиқхўжаев, партия ташкилотининг секретари Н. Иванов ўртоқлар қурилишга ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилмадилар. Айниқса кадрлар танлаш, улар ўртасида оммавий-сиёсий ҳамда тарбиявий ишларни олиб бориш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Шу сабабли қурилишда қўнимсизлик, ҳатто давлат мулкини талон-торож қилиш авжига чиқди.

Фактларга мурожаат қилайлик. Биринчи қурилиш-монтажлаш майдонининг ўзида 1959 йилнинг март ойидан буён 8 та прораб, 3 инженер алмаштирилган. Ана шу муддат давомида прораб Бурхонов ва Дубинчик каби шахслар давлатга 70 минг сўмдан зиёдроқ зарар келтирдилар.

Ёки бошқа бир мисол. Чиланзор массивида қурилаётган мактаб-интернат биноси ўтган йилнинг тўртинчи кварталида тугалланиши керак эди. Лекин бу бино қачон фойдаланишга топширилиши ҳозирча бошқарма раҳбарлари ўртасида «сир» бўлиб қолмоқда. Чунки қурилишда «холис» хизмат кўрсатган прораб Таков ва Ҳамдамов каби олғирлар мактаб-интернат қурилишидан 200 минг дона ғишт ҳамда 3 тонна тунукани гумдон қилганлар.

Ўртоқ Никита Сергеевич Хрущев КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида сўзлаган нутқида раҳбар ходим ишни уддалай олмаслигига кўзи етгандан кейин «мен планнинг бажарилишини барбод бериб қўйдим, раҳбарлик қилолмайман» десин деб жуда тўғри кўрсатиб ўтган эди. Лекин бошқарманинг собиқ раҳбари ўртоқ Ортиқхўжаев ўз айбини тан олмаган бўлса ҳам, 159-қурилиш тресты раҳбарлари бу бошқармани ўртоқ Ларин бошлиқ 7-бошқармага бирлаштириб, тўғри иш қилдилар. Биз икки ёрти бир бутун бўлиб массивда уй-жой қурилиши қисқа муддат ичида жонлантириб юборилади, жиддий камчиликларга йўл қўйиб, ишимизга путур етказаётган кишиларга нисбатан тегишли чоралар кўрилади, деган умиддамиз.

А. ШАЙХОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Яхши тадбир

30 ёш йигит-қиз тушиб олган машина янги қурилаётган баланд иморатлар олдига келиб тўхтади. Қўлларида андава, қўларра сингари асбоблар солинган сумкаларини кўтариб олишган ёшларни 4- қурилиш-монтаж бошқармасига қарашли 153-қурилиш трестининг прорабі Павел Иванович Борисов қарши олди. У одати бўйича дастлаб ўқувчилар билан суҳбатлашди. Бу гал мастер шогирдлари билан иморатнинг қисмлари ҳақида суҳбатлашди. Сўнгра ўқувчилар учга бўлиниб, иш бошлашди.

Битказилган хонанинг эшик ва деразалари, деворларини бўяш ишларини 12 қиз бажарди. Бу қизларга синфнинг аълочи ўқувчиси Гулпарий Юнусова бошчилик қилади. Гулпарий ва унинг дугоналари Мавлуда Мирхожиева, Дилором Шодиевалар 11 йиллик мактабни тугатгач, қурувчилик касбини эгаллашга аҳд қилишган.

Фахриддин Нуриддинов бошлиқ дурадгорлар бригадасидаги ўқувчилар бўлса битказилган хоналарга эшик ва ром ўрнатишар, пол қоқишарди. Айримлари эса сувоқчи ва бўёқчи қизларга лой ташийдиган замбиллар, ёғоч андава, куракчаларга дасталар тайёрлаб беришарди.

Қурилиш бригадасининг мастери Михаил Григорьевич Толитас ўқувчиларга режа симини тўғри тортиш, шовун, тепа сингари асбобларни ишлатабилиш, ғиштларни тўғри қўйиш йўлларини ўргатмоқда. Шундай қилиб, бу ўқувчилар узунлиги 8 ва баландлиги 6 метрлик хоналардан 4 тасининг ғиштини териб беришди.

Булар Тошкентдаги 128- мактабнинг 9- синф ўқувчилари. Улар меҳнат дарсларини Оқтепа массивида қурилаётган янги мактаб-интернатда ўтказишади. Ҳафтанинг олтинчи кунлари ўқувчилар бу ерда қурилишга кўмаклашадилар. Шу билан бирга ҳунар ҳам ўрганишади.

Ш. ҲАМИДОВ.

Цех партия ташкилотлари секретарларининг семинари

Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи партия комитети цех партия ташкилотлари секретарларининг икки кунлик семинарини ўтказди.

Семинар қатнашчилари коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг якуни, коллективни ишлаб чиқариш планларини бажаришга сафарбар этишда партия ташкилотларининг роли, КПСС Марказий Комитетининг ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари ҳақидаги қарори, партия йиғилишига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тадбирлари, ёш коммунистлар билан ишлаш, етти йилликда техника прогресси ва бошқа темалардаги лекцияларни тингладилар.

Лекцияларни шаҳар ва район партия комитетларининг ходимлари ўқидилар.

Ж. МАҲМУДОВ.

ПРОПАГАНДИСТ ВА АГИТАТОРЛАРГА ЁРДАМ

Совет халқи фаровонлиги тўғрисида буюк ғамхўрлик

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг кўпқиррали фаолияти ягона бир мақсадга — халқнинг туб манфаатларига оғишмай хизмат қилишга қаратилган. Халқнинг моддий ва маданий фаровонлиги ҳақида, унинг тўхтовсиз ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш ҳақида муттасил равишда ғамхўрлик қилиш Коммунистик партия ва Совет давлати фаолиятининг асосий қонуни бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Социализм тарихда биринчи марта ижтимоий ишлаб чиқаришни меҳнаткашларнинг манфаатларига хизмат қилдирди. Социалистик ишлаб чиқариш инсоният учун, меҳнаткашларнинг бахт-саодати учун хизмат қилади ва халқнинг ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини қондиришни ўз олдига мақсад қилиб қўяди.

Капиталистик мамлакатларда эса ишлаб чиқариш эксплуататор синфларнинг тор манфаатлари йўлида, уларнинг эгоистик нафсини қондиришга хизмат қилади.

Ҳозирги замон капитализмининг, даставвал, АҚШ монополиячиларининг асосий мақсади меҳнаткашларни шафқатсиз эксплуатация қилиш йўли билан энг кўп фойда олишдан, аҳолини хонавайрон қилиш ва тобора кўпроқ қашшоқлаштиришдан иборат бўлса, социализмнинг олий мақсади жамият аъзоларининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўла-тўкис қондиришдан, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини узлуксиз ривожлантириш ва такомиллаштириш асосида меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ўстиришдан иборатдир.

Социализм шароитида жамиятнинг ишлаб чиқарувчи кучлари тез суръатлар билан ривожланади ва ижтимоий меҳнат маҳсулотларини социалистик жамиятнинг барча аъзолари ўртасида адолатли тақсимлаш таъмин этилади. Бизнинг мамлакатимизда сарф қилинган меҳнатнинг миқдори ва сифатига қараб тақсимлашнинг социалистик принципи тўла амалга оширилган. Улуғ доҳий В. И. Ленин моддий манфаатдорлик принципи бўлмаса, ўн ва юз миллионлаб кишиларни коммунизмга олиб келиш мумкин эмас, деб таълим берган эди.

Коммунистик партия меҳнаткашлар турмуши фаровонлик даражасининг муттасил ўсиб боришини таъминлаш учун олиб бораётган курашида саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг узлуксиз ва жадал суръатлар билан ривожланишига, аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан тарихан қисқа муддат ичида энг тараққий этган капиталистик мамлакатларга етиб олиш ва ўзиб кетишдан иборат СССРнинг асосий иқтисодий вазифасини ҳал қилишдаги муваффақиятларга таянади. Партия XXI съезди белгилаб берган етти йиллик планнинг бажарилиши натижасида бу вазифани амалга оширишда олға томон ҳал қилувчи қадам қўйилади.

СССРда чинакам халқ даромади бўлган миллий даромаддан халқнинг турмуш даражасини тўхтовсиз ошириш манфаатлари йўлида ва социалистик ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун фойдаланилади. 1960 йилда СССРда миллий даромад 144 миллиард сўмга етди. Бу эса 1959 йилдагига нисбатан 8 процент ошиқдир. Етти йилликнинг дастлабки икки йили ичида миллий даромад контроль рақамларда кўрсатилган 7,1—7,4 процент ўрнига ҳар йили 8 процентдан кўпайди. Биргина 1960 йилнинг ўзида меҳнаткашларнинг реал даромади ҳар бир ишловчи бошига ҳисобланганда 1959 йилга нисбатан 5 процент кўпайди.

Коммунистик жамият қуриш кенг авж олдирилган ҳозирги даврда партиямиз Марказий Комитети коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш, халқ фаровонлигини ошириш ва унинг маданий-маиший аҳволини яхшилаш ҳамда коммунистик жамият аъзоларини тарбиялашнинг КПСС XX ва XXI съездлари томонидан белгилаб берилган программасини амалга ошириш соҳасида жуда катта ишлар қилмоқда. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг давлат пенсиялари, турар жойлар қурилишини ривожлантириш, мактабгача бўлган болалар муассасаларини ва мактаб-интернатларни кенгайтириш, умумий овқатланиш, аҳолига маиший ва медицина хизмати кўрсатишни, савдо-сотиқ ишларини яхшилаш юзасидан кейинги даврда кўрган тадбирлари бунинг яққол далилидир. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида аҳоли жамоат истеъмол фондларидан халқ маорифи, медицина хизмати, социал таъминот йўли билан ва турли тўловлар ҳамда имтиёзлар тарзида олган маблағ 1959 йилдаги 23 миллиард сўм ўрнига 1960 йили 24,5 миллиард сўмга етди.

КПСС XXI съезди қарорларига ва СССР Олий Совети бешинчи сессиясида қабул қилинган Қонунга мувофиқ ишчи ва хизматчиларни қисқартирилган 7 ва 6 соатлик иш кунига ўтказиш 1960 йилда тугалланди. Қисқартирилган иш кунига ўтиш иш ҳақи камайтирилмагани ҳолда амалга оширилди. Иш ҳақини тартибга солиш тадбирлари амалга оширилган тармоқларда эса ишчи ва хизматчиларнинг, хусусан кам маош оладиган ходимларнинг иш ҳақи оширилди.

Шу билан бирга СССР Олий Совети бешинчи сессиясининг қарорига мувофиқ 1960 йили 1 октябрдан бошлаб ишчи ва хизматчилардан олинадиган солиқлар бекор қилина бошланди. Янги пул ҳисоби билан кейинги бир йилнинг ўзидаёқ мамлакатимиз меҳнаткашлари солиқларнинг камайтирилиши натижасида 870 миллион сўм қўшимча даромад олдилар.

Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ошиши, умуман иш ҳақи, хусусан кам маош олувчи ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи ошиши натижасида аҳолининг саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган талаби ҳам тобора ошмоқда.

Коммунистик партия меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ва маданий даражасини ошириш ҳақида муттасил қилаётган ғамхўрлигига кейинги йилларда сурункасига партия Марказий Комитетининг Пленумларида қишлоқ хўжалик йилининг якунлари муҳокама қилиб келинаётганлиги ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш чоралари белгилаб чиқилаётганлиги яққол мисол бўла олади.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини янада кескин равишда ривожлантириш масаласини атрофлича ва чуқур муҳокама қилди.

Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев «Халқ фаровонлигини ошириш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари» тўғрисида нутқ сўзлади. Пленум қарорларида ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришнинг кенг программаси белгилаб берилди.

Коммунистик жамият қурилиши кенг авж олдириб юборилган ҳозирги даврда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ривожланиш суръати саноатнинг ривожланиш суръатидан ва аҳоли эҳтиёжларининг ўсишидан кейинда қолмоқда. Лекин коммунистик қурилиш манфаатлари, совет кишиларининг фаровонлигини тинмай юксалтириш манфаатлари ҳозирги пайтда деҳқончилик ва чорвачиликни янада юксакроқ суръатлар билан ривожлантиришни талаб этади. «Шу сабабли,— деди ўртоқ Н. С. Хрушчев Пленумда сўзлаган нутқида,— қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масалалари партиямизнинг диққат марказида туриши лозим. Яхши ривожланган қишлоқ хўжалиги бўлмаса, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўл бўлмаса социалистик экономиканинг равнақ топиши мумкин эмас».

Пленум меҳнаткашларнинг барча эҳтиёжларини тўла қондириш учун яқин йиллар ичида дон харид қилишни ҳар йили 4 миллиард 200 миллион пудга, гўшт харид қилишни 13 миллион тоннага ва сут харид қилишни 50 миллион тоннага етказиш зарур деб белгилади.

Коммунистик партия совет халқи фаровонлиги ҳақида муттасил ғамхўрлик қилаётганлиги туфайли мамлакатимиз ҳаётида жуда катта ўзгаришлар рўй бермоқда. Кейинги беш йил ичида СССРда аҳолининг сони 18 миллиондан зиёд, шу жумладан шаҳар аҳолиси 17 миллион кишидан зиёд кўпайди. Меҳнаткашларнинг шу вақт ичидаги даромадлари (иш ҳақи фонди) ҳар йили янги пул билан ҳисоблаганда 17,1 миллиард сўмга кўпайди. Заёмлар бекор қилинганлиги туфайли аҳоли 2,2 миллион сўм қўшимча даромад олди. Тўланадиган пенсияни миқдори 4 миллиард сўм ортди.

Колхозчи деҳқонлар 1959 йили колхозда қилган ишлари учун 1955 йилдагига нисбатан 2 миллиард 300 миллион сўм кўпроқ маблағ олдилар. Уларнинг ўз меҳнатларидан моддий манфаатдорлиги 1960 йили янада ошди.

Партиямиз Марказий Комитети халқнинг моддий фаровонлигини ошириш ва маданий даражасини янада баланд кўтаришдек ленинча доно сиёсатни оғишмай амалга ошириш туфайли халқ эҳтиёжларини қондириш имкониятлари йил сайин таққослаб бўлмаслик даражада ўсиб бормоқда. Етти йилликнинг дастлабки икки йилида саноатимиз пландан ташқари янги пуллар билан ҳисоблаганда, 11 миллиард 300 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу эса кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, халқ фаровонлигини ошириш билан боғлиқ бўлган тармоқларни ривожлантиришга етти йиллик планда мўлжаллanganига нисбатан анча кўп маблағ ажратиш имконини беради.

Бу имкониятлардан қандай фойдаланилаётганига етти йилликнинг дастлабки икки йили мобайнида шаҳарлар ва ишчи посёлкаларида 165 миллион квадрат метр уй-жой майдони ёки 4 миллион 500 минг квартира қурилганлиги, шу йиллар ичида қишлоқ жойларида колхозчилар ва қишлоқ зиёлилари 1 миллион 400 мингдан кўпроқ уй қуриб олганлиги ва аҳолига саноат моллари сотиш планда мўлжалланган 15,4 процент ўрнига 19,6 процент кўпайганлиги яққол мисол бўла олади.

Биргина республикамиз меҳнаткашлари 1960 йилда давлат капитал маблағлари ҳисобига қурилган 600 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жой олдилар. Бу эса 1959 йилдагига қараганда 80 минг квадрат метр кўпдир. Аҳолининг маданий даражасини кўтаришга жуда катта эътибор берилмоқда. Республикамиз ва областимиз шаҳар, қишлоқларини газлаштириш авж олдириб юборилди. 1960 йили республикамиз аҳолисига 1959 йилдагига нисбатан 1 миллиард 708 миллион сўмлик кўп мол сотилди. Ўтган йили аҳолига 1959 йилдагига нисбатан гўшт маҳсулотлари 46 процент, сут маҳсулотлари 15 процент, холодильниклар 15 процент, кир ювиш машиналари 10 процент кўп сотилди. Радиоточкаларнинг сони 70 мингтага кўпайди.

Партия ва ҳукумат, шахсан ўртоқ Н. С. Хрушчев Ўрта Осиё республикаларининг экономикасини ривожлантиришга алоҳида аҳамият бермоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг декабрь ва январь Пленумларида ўртоқ Н. С. Хрушчев сўзлаган нутқларда ва Пленумларда қабул қилинган қарорларда республикамизда пахтачиликни ва деҳқончиликнинг бошқа соҳаларини янада ривожлантириш, асрлар бўйи қақраб ётган чўлларни боғи-бўстонга айлантириш ва шу билан республикамизнинг битмас-туганмас бойликларини мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига хизмат қилдириш йўллари кўрсатиб берилди.

Партиямизнинг ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитети ва Совет ҳукумати халқнинг моддий фаровонлиги ва маданий даражасини ошириш ҳақида қилаётган доимий ғамхўрликлари, КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорлари, айниқса ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Пленумда сўзлаган ёрқин ва ажойиб нутқи, партиямизнинг XXII съездини чақириш ҳақидаги хушхабар мамлакатимиз меҳнаткашларининг ижодий ташаббусини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди, уларни меҳнатда янги зафарлар қозонишга илҳомлантирди.

Республикамиз меҳнаткашлари Коммунистик партиянинг халқ фаровонлиги ҳақидаги буюк ғамхўрлигига жавобан етти йилликнинг учинчи йилида хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида янада янги зафарлар қозониш билан жавоб берадилар.

А. РАЗЗОҚОВ,
тарих фанлари кандидати.

КПСС тарихини ўрганувчилар учун

МОСКВА, (ТАСС). Давлат сиёсий адабиёт нашриёти Совет Иттифоқи Коммунистик партияси тарихи курсининг айрим темалари бўйича хрестоматия-тўпламлар нашр этишга киришди.

Бу тўпламлар КПСС тарихининг турли даврларини ёритувчи тарихий-партиявий ҳужжатлар ва материаллардан, шунингдек олий ўқув юртлари ва партия маорифи шохобчалари программаларида кўзда тутилган адабиётлардан иборат бўлади. Марксизм-ленинизм асосчиларининг асарлари, КПСС съездлари, конференциялари ва Марказий Комитети Пленумларининг энг муҳим қарорлари, партия Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг ана шу даврга тааллуқли қарорлари тўпламларга киритилади. Партия раҳбар арбобларининг нутқлари ва мақолалари, маҳаллий партия ташкилотларининг умумпартиявий аҳамиятга эга бўлган материаллари ва ҳужжатлари. Партия Марказий Комитетининг маҳаллий ташкилотлар билан ёзишмалари босиб чиқарилади. Хрестоматияларда варақалар, вақтли матбуотда босилган мақолаларни, архив материалларини, қардош коммунистик партияларнинг ҳужжатларини, революцион кураш қатнашчиларининг хотираларини топиш мумкин.

Шу пайтгача бешта хрестоматия-тўплам нашр этилди. Бу тўпламларнинг номи қуйидагича: «Россияда ишчилар ҳаракатининг бошланиши ва марксизмнинг ёйилиши», «Реакция даврида большевиклар партияси», «Коммунистик партия—социалистик революция ғалабасининг ташкилотчиси», «Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш даврида Коммунистик партия», «Мамлакатни социалистик негизда индустрлаштириш ва қишлоқ хўжалигини ёппасига коллективлаштиришга тайёргарлик кўриш учун КПССнинг кураши».

Жами ўн саккизта ана шундай тўплам нашр этилади.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ЯНГИ АЛОҚА БЎЛИМИ

КАЛИНИН. Райондаги «Коммунизм» колхози аъзоларининг талабига мувофиқ бу ерда янги алоқа бўлими очилди. Колхозчилар алоқа бўлими хизматидан мамнун бўлмоқдалар.

Э. Ҳамидов.

ЯРМАРКАДА САВДО ҚИЗҒИН

ОҚҚЎРҒОН. Район матлубот жамияти ташаббуси билан Алимкент қишлоқ советида савдо ярмаркаси ташкил этилди. Ярмаркадан исталган товарларни сотиб олиш мумкин.

Л. Сорибоев.

ҚИЗИҚАРЛИ ЛЕКЦИЯЛАР

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи республика жамиятининг лектори ўртоқ К. Орлов Чиноз район колхозлари ва мактабларида халқаро темаларда лекциялар ўқимоқда.

Райондаги 5 ва 15-ўрта мактабларда ўтказилган лекцияларни мингга яқин киши тинглади. Лекциялар савол-жавоблар билан қизиқарли ўтди.

ПАХТА МОМИҒИНИ АЖРАТАДИГАН АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН МАШИНА

«Узбекхлопкомаш» заводи автоматлаштирилган пахта заводлари учун пахта момиғини ажратадиган машиналарни кўплаб чиқара бошлади. Янги машина пахтачилик саноати Марказий илмий-тадқиқот институти ва пахта тозалаш бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси томонидан яратилган. Янги механизмни яратишда техника фанлари кандидати И. И. Хохлов раҳбарлик қилган.

Янги механизмнинг саноат нусхаларини синаб кўриш, унинг энг муҳим технология процессларидан бирини — чигитдан момиқни ажратиш ишларини автоматлаштиришга қодир эканлигини кўрсатди. Хусусан, чигитдан момиқни ажратиш ишларини автоматлаштириш ҳисобига момиқ ҳосил қилиш учдан бир баравар кўпаяди, меҳнат унумдорлиги қирқ процент ошади.

Янги механизмдаги иш узелларининг ҳаммаси пневматик мосламалар ва дистанцион бошқариш аппаратлари билан қуроллантирилган. Ўзбекистондаги бир қанча пахта заводлари шу йилнинг ўзидаёқ ана шундай автомат машиналар билан қуроллантирилади. (ЎзТАГ).

Ветеранлар билан ҳамкорликда

Тошкентдаги Навоий номли кинотеатр маъмурияти революция ва меҳнат ветеранлари билан биргаликда жуда кўп оммавий-сиёсий тадбирларни амалга ошириб келмоқда. Яқинда кинотеатр биносида Октябрь революциясининг Тошкентда ғалаба қилиши, унда иштирок этган кишилар ҳақида ҳикоя қилувчи витрина ташкил қилинди. Кинотеатр деворларига шонли йилларга доир муҳим ҳужжатлар, кекса ветеранларнинг фотосуратлари осиб қўйилган.

Революция-меҳнат шуҳрати клуби аъзолари бу ерга тез-тез келиб турадилар. Улар кино томошабинларига Октябрь революцияси, гражданлар урушининг ҳаяжонли дамлари ҳақида сўзлаб берадилар.

И. НУРМУҲАМЕДОВ.

Суратда: Мирзачўлдаги 4-совхоз ишчи ва хизматчилари учун қурилган уй-жой шаҳарчаси.

Гербицидлар ва уларнинг аҳамияти

Ирригация ва мелиорацияни ривожлантириш халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган муҳим соҳадир. КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларида ирригация ва мелиорацияни тараққий эттиришнинг муҳим программаси белгилаб берилди. СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущев ана шу Пленумда сўзлаган нутқида ирригация ва мелиорация ишларини янада юксак даражага кўтариш, янги-янги каналлар қуриш, шу йўл билан кўплаб бўз ва қўриқ ерларни ўзлаштириш лозимлигини алоҳида уқдириб ўтди.

Янгидан ўзлаштириладиган ерларни сув билан таъминлаш ва бу билан пахта ҳосилдорлигини ошириш ҳам муҳим ишдир. Шу муносабат билан бу соҳанинг мутахассислари олдида улуғвор вазифалар турибди.

Каналлар ва суғориш шохобчалари қанча кўп бўлса, уларнинг ер остидаги фильтрланишини таъминлаш яхшиланади, ерости сувларининг кўтарилиш даражаси ошиб, экин майдонларининг мелиоратив ҳолати ўзгаради. Айниқса, шўрхок ерларда ерости сувларининг кўтарилиш даражаси меёрига келтириб турилмаса, экин майдонларидаги тузларнинг миқдори ошиб кетади. Ана шундай ерлардан муттасил мўл ҳосил олишни таъминлашда зовурларнинг аҳамияти катта.

Бу ўринда шуни айтиб ўтиш керакки, зовурлар ёввойи ўтларнинг макони ҳисобланади. Зовур ва каналларни, уларнинг атрофларини ҳар йили жуда кўп ўт босади. Кўкатлар эса зовурларда сувнинг бир меёрда оқишига салбий таъсир кўрсатади.

Зовурларни ўтлардан тозалаш учун ҳозирча экскаваторлардан фойдаланилмоқда. Чунончи, бир километр узунликка ва 5 — 10 метр кенгликка эга бўлган зовурни экскаватор ёрдамида тозалаш учун бир неча ишчи кучи ва кўплаб энергия сарф қилинади. Шунингдек, экскаватор зовурлардаги бегона ўтларни тамомила йўқ қилиб ташлай олмайди. Бинобарин, зовурларда ўрнашиб қолган илдизлар кўкариб, яна ўт босиб кетади.

Зовур ва каналларни ёввойи ўтлардан тозалашда химикатлардан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Ана шундай химикатлардан бири гербицидлардир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар генетикаси ва физиологияси институти илмий ходимлари гербицидлардан шу мақсадда фойдаланиш устида 3 йилдан бери илмий-тадқиқотлар олиб боришяпти. Бу кузатишлар институт тажриба участкасида ва Тошкент областининг Гулистон районидаги «Коммуна» колхози зовурларида ўтказилмоқда.

Ҳозиргача илмий коллективимиз бирмунча ютуқларни қўлга киритди. Бу ютуқларимиз ҳатто Москвада бўлиб ўтган гербицидларни ўрганиш ва уларни қишлоқ хўжалигига кенг жорий қилиш масаласига бағишланган Бутуниттифоқ кенгашида эътиборга сазовор бўлди ҳамда, уларни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш лозимлиги таъкидланди.

Маълумки, зовурларда асосан қамиш ва қиёқ кўп ўсади. Шунинг учун ҳам ишлаб чиқилган гербицидлар ана шу ёввойи ўтларни таг-туги билан қуритиб юборишга мослаштирилган.

Химикатлар орасида аммонийнинг сульфаматли тузи, уч хлорли сирка кислотасининг натрийли тузи, икки хлорли фенокси сирка кислотасининг бутилли эфири гербицидлари зовурдаги ёввойи ўтларни йўқотишда яхши натижалар берди. Бу препаратларни май ойининг иккинчи ярми ва июнь ойининг бошларида ўсимлик баргига таъсир эттирилганда уларни деярли қуритиб юборади. Зовурнинг гербицид қўлланган қисмини келгуси йилнинг баҳоригача ўт босмайди.

Монурон, диурон каби гербицидлар ҳам тажрибада ўзининг афзал томонларини кўрсатди. Бу препаратларнинг аввалгиларидан фарқи шундаки, улар ўсимликка илдиз орқали таъсир қилдирилади. Шу туфайли мазкур гербицидлар зовурлар тагига кўмилади.

Шунингдек, лабораториямизда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари кимёси институтида синтез қилиб берилган 50 га яқин кимёвий моддалардан фойдаланиш методлари ишлаб чиқилмоқда. Шубҳасиз, бу тадқиқотлар ҳам ариқ ва зовурларни ўтдан тозалашда катта ижобий роль ўйнайди.

Янгидан яратилаётган гербицидлар халқ хўжалиги учун катта фойда келтиради ҳамда ирригация ва мелиорацияни ривожлантиришга ижобий таъсир кўрсатади.

Бироқ, илмий муассасамиз ўз фаолиятида бир қатор қийинчиликларга дуч келмоқда. Гербицидлар ўз вақтида етарли миқдорда етказиб берилмаётир. Чунончи, ирригация ва мелиорацияда аҳамияти катталиги исботланган гербицид—аммонийнинг сульфаматли тузи билан лабораториямиз ҳозиргача таъминланмайди. Шунинг учун ҳам бу усул ҳамон қишлоқ хўжалигига кенг жорий қилинмаяпти. Ишонамизки, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги мавжуд камчиликларни бартараф қилиш ишига бош қўшади.

Р. КОМИЛОВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимликлар генетикаси ва физиологияси гербицидлар лабораториясининг мудири, биология фанлари кандидати.

Чирчиқликларнинг янги ташаббуси

ЧИРЧИҚ. (ЎзТАГ). Коммунистик меҳнат ва юксак маданият шаҳри номини олиш учун курашаётган Чирчиқ меҳнаткашлари янги ажойиб ташаббус кўрсатдилар. Мостовая кўчасида яшовчи шахсий пенсионер Виктор Зиновьевич Черной, унинг рафиқаси Надежда Васильевна, пенсионер Василий Иванович Безуглов ва бошқаларнинг таклифи билан коммунистик турмуш уйлари номини олиш учун мусобақа бошлашга қарор қилинди.

Чирчиқ шаҳридаги коммунал биноларнинг кўпгина ҳовлиларида анчадан бери лекторийлар ишлаб, илмий-оммабоп кинофильмлар кўрсатилмоқда, ободонлаштириш юзасидан жамоат якшанбаликлари ўтказилмоқда.

Чирчиқ меҳнаткашлари коммунистик турмуш уйлари учун бошланган мусобақага қўшилиб, уй бошқармалари ҳузурида жамоат ишларини бутун чоралар билан ривожлантиришни кўзламоқдалар. Масалан, Мостовая кўчасида жойлашган уйларда яшовчи кишилар ўз ҳовлиларида бадиий фильмлар кўрсатиш, лекторийда қатнашувчи тингловчилар сонини кўпайтиришга қарор бердилар. Уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёлларни ортиқча ташвишлардан қутқазиш мақсадида якшанба кунларида умумий овқатланишни уюштиришга қарор қилинди.

Ҳовлиларни ва кварталларни янада обод қилишга, болалар майдонларини жиҳозлашга ва болалар ўртасида тарбиявий ишларни кучайтиришга алоҳида эътибор берилмоқда.

Етти йиллик илғорлари экранга

Шу кунларда «Ўзбекфильм» киностудияси лаборатория ва монтаж хоналарида иш қизғин. Студиянинг айрим ижодий ходимлари суратга олинадиган янги бадиий ва ҳужжатли фильмларнинг хомаки планларини тузиш билан банд бўлса, яна бир группа мутахассислар тайёр бўлган фильм кадрларини монтаж қилиш устида қизғин иш олиб бораяптилар. Ҳақиқатан ҳам, КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларидан руҳланган студия коллективининг ижодий режалари катта.

— КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қишлоқ хўжалиги тараққиётининг улкан программасини белгилаб берди, — дейди киностудия директорининг ўринбосари ўртоқ Маърупов. — Ана шу вазифаларни амалга ошириш йўлида жонбозлик кўрсатаётган фидокор кишиларнинг меҳнат фаолиятларини акс эттириш, илғор методларни кенг оммалаштиришда бадиий ва ҳужжатли фильмларнинг аҳамияти каттадир.

Режиссёр Л. Файзиев раҳбарлигидаги бир группа ижодий ходимларимиз ёзувчи Абдулла Қаҳҳорнинг «Синчалак» асари асосида тайёрланган бадиий фильмни суратга олиб бўлди. Ҳозирги кунда ана шу фильмни монтаж қилиш ишлари олиб борилмоқда. Шунингдек, «Уфқлар ортидаги йўл» деган янги бадиий фильмни ҳам томошабинларга тақдим этиш арафасида турибмиз.

Илғор қишлоқ хўжалик артеллари ва донгдор механизаторлар фаолиятини акс эттирувчи ҳужжатли фильмлар ишлаб чиқарамиз. Жумладан, СССР қишлоқ хўжалиги министрлиги заказi билан «Малик» совхози пахтакорларининг илғор тажрибалари ҳақида янги ҳужжатли фильм тайёрланади. Унда бу совхозда далачилик ишларини комплекс механизациялаш соҳасида қўлга киритилган ютуқлар ҳикоя қилинади.

Коммунистик меҳнат бригадалари ҳаётини ҳикоя қилувчи фильмлар яратишни давом эттирамиз. Коммунистик меҳнат ва юксак маданият шаҳри номини олиш учун курашаётган Чирчиқ шаҳар меҳнаткашларининг муваффақиятлари акс эттирилган фильм ҳам экранларга чиқарилади. Бундан ташқари, Москва киностудияси ижодий коллективи билан ҳамкорликда «Бухоро гази» номли фильм яратишга киришамиз.

«Ўзбекфильм» киностудиясининг бу йилги ижодий режаларини кўздан кечирган киши республикамиздаги яна бир қатор саноат корхоналари ва совхозларда фидокорона меҳнат қилаётган ижодкор кишиларимиз ҳаётини акс эттирувчи янги фильмлар яратилажагига ишонч ҳосил қилади.

Л. ФАЙЗУЛЛАЕВА.

Савдо хизматини янада яхшилаймиз

Иттифоқимизнинг йирик шаҳарларидан ҳисобланган Тошкентнинг кўп сонли аҳолисига савдо ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш анча масъулиятли, мураккаб иш. Бунинг учун харидорлар талабини муттасил ўрганиб бориш, савдо хизматини доимо такомиллаштириш зарур. Шуни ҳисобга олиб, ўтган йилнинг ўрталарида саноат моллари магазинларига раҳбарлик қилувчи янги савдо ташкилоти — «Таштекстильшвейобувьторг» ташкил этилди.

Бунинг натижасида савдо ишини ташкил этиш, магазинларга хилма-хил товарларни вақтида етказиб бериш ва савдо шохобчаларини кадрлар билан таъминлаш бирмунча яхшиланди.

Савдо ташкилотимиз даставвал магазинларда савдонинг янги формасига-харидорлар товарни бевосита ўзлари кўриб, танлаб олишларини жорий этишга жиддий эътибор берди. Москва ва Ленинград шаҳарлари савдо тармоқларидан ўрганилгач бу форма харидорларга ҳам, магазин ходимларига ҳам қулайдир.

Ўтган йили газлама билан савдо қилувчи 43, 47, 54, 62, 65, 70, 74 ва 100-магазинлар янги формада савдо қилишга ўтдилар. 61, 64 ва 98-магазинларда ҳам харидорлар тайёр кийимларни савдо ходимининг ёрдамисиз ўзлари эркин танлаб оладилар. Бу йил эса газмол билан савдо қилувчи 18, 44, 56 ва 75-магазинларни, 63-пойафзал магазинини янгича формада савдо қилишга кўчириш мўлжалланмоқда.

Харидорларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш мақсадида 18 та катта магазин ҳузурида ассортимент пунктлари ташкил этганмиз. Бу пунктларда аҳолидан тўпланган таклифлар ой сари республика савдо министрлигига юбориб турилади. Келгуси ойларда магазинларга товарлар юборишда ана шу талаблар ҳисобга олинади.

Шаҳардаги газмол билан савдо қилувчи катта магазинларнинг деярли ҳаммасида бичиқчилик пунктлари бор. Харидор газламани сотиб олгач, шу магазиннинг ўзида кийимликни хоҳлаган фасонига мос қилиб, бичдириб олиши мумкин. Магазиндан тайёр костюм сотиб олганингизда шимнинг почаси тор ёки узун келиши, костюмнинг енги узун ёки тор келиши мумкин. Лекин бу нуқсонни осонликча тузатса бўлади. Шуни назарда тутиб, 61 ва 64-тайёр кийимлар магазинлари ҳузурида махсус пункт очдик. Пункт чеварлари харидорларга тез ва яхши хизмат кўрсатаётирлар.

Савдо ходимларимиз ҳам коммунистик меҳнат зарбдори бўлиш учун курашдек умумхалқ ҳаракатидан четда қолмаётирлар. Шу пайтгача 80 га яқин савдо ходимини ўз ичига олган 9 та коллективга коммунистик меҳнат бригадаси номи берилди. Ҳозир бу шарафли ном учун курашаётган бригадалар сони 41 тага етди. Коммунистик меҳнат бригадаси номини олишга интилиш ходимлар ўртасида савдо хизматини яхшилаш, харидорлар билан хушмуомала бўлиш, ўз билим доирасини кенгайтириш ва меҳнат малакасини ошириш учун курашни кучайтириб юборди. Ҳозиргача 60 га яқин савдо ходимининг малакаси оширилди, 137 киши эса ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда техникум, институт ва ишчи-ёшлар мактабларида ўқимоқда. Биз савдо ходимларимизнинг ҳаммасини аста-секин олий ва ўрта маълумотли қилишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз.

Савдо ходимлари ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилашга ҳам жиддий эътибор бермоқдамиз. Барча магазинларда кунимиз янгиликлари, совет савдоси қоидалари, савдодаги маданият ва бошқа темаларда системали равишда суҳбатлар ўтказилиб турилади.

«Таштекстилшвейобувьторг» коллективи етти йиллик учинчи йилининг дастлабки кунлариданоқ яхши ишлаб, январь ойи товар оборот планини ортиғи билан бажарди.

Савдо ходимлари совет савдоси олдига қўйилган талабларни бундан буён ҳам изчиллик билан бажара бориб, харидорларга хизмат кўрсатишни янада яхшилайдилар.

Т. МИРСАИДОВ,
«Таштекстильшвейобувьторг» директори.

Қисқа сатрларда

◆ ТОШКЕНТ. Фрунзе район территориясидаги колхоз бозорида 500 квадрат метрли майдон асфальтланиб, озиқ-овқат билан савдо қиладиган 9 та дўкон учун янги бино қуриб битказилди. Шунингдек, бу ерда қурилаётган 200 кишилик янги меҳмонхона ҳам битай деб қолди.

Р. Аминов.

◆ СИРДАРЁ. Райондаги Куйбишев номли колхоз аъзолари шу ердаги 45-ўрта мактаб коллективи билан ҳамкорликда янги стадион барпо этдилар. Стадионда футбол, енгил атлетика, волейбол сингари спорт турлари учун алоҳида майдончалар бор.

Т. Охунов.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
материаллари изидан

Ўзгариш ясалди

Газетамизнинг февраль сонида «Уртўқмоқ» рубрикаси остида босилган «Афсус...» сарлавҳали танқидий мақолага қуйидагича жавоб олинди:

«Газетада бу материал босилиб чиққанидан сўнг филармония дирекцияси, партия ташкилоти, маҳаллий комитет ва комсомол ташкилотининг махсус йиғилиши ўтказилди. Йиғилиш мақолада келтирилган фактларни асосан тўғри ва ўринли деб топди.

Қайд қилинган камчиликларни тугатиш учун зарур тадбирлар белгиланди. Чунончи, тамоша залида тартиб ўрнатиш учун махсус навбатчилар белгиланди. Реклама ва афишаларни чиқариш билан шуғулланувчи ўртоқларга программада кўрсатилган номерларнигина эълон қилиш ҳақида махсус кўрсатма берилди.

Д. СОАТҚУЛОВ,
Узгосфилармония директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист.

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАР САЙЛОВИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Лазокат Абдуллаева Тошкент шаҳар Октябрь районидаги 14-агитпунктнинг энг яхши агитаторларидан биридир. У шу кунларда сайловчиларни депутатликка номзоди кўрсатилган кандидатларнинг биографиялари билан таништирмоқда. Суратда: агитатор Л. Абдуллаева.

М. Комлев фотоси.

ҚИШЛОҚ САЙЛОВ УЧАСТКАСИДА

Ленин номли колхоз қишлоғи Калинин районининг обод қишлоқларидан ҳисобланади. Маҳаллий Советлар сайловига тайёргарлик борган сари қизғин тус олаётган ҳозирги кунларда бу ер яна ҳам ўзгача файз касб этган. Қишлоқ марказидаги 334-сайлов участкаси яхшилаб жиҳозланган. Чўғдек қизил алвонларда йирик ҳарфлар билан ёзиб қўйилган шиорлар дунёда энг одил совет демократияси, совет гражданларининг ҳуқуқлари моҳиятидан гапиради, ҳаммани маҳаллий Советлар сайловига чорлайди.

Участка сайлов комиссияси (раиси ўртоқ Р. Каримов) дастлабки кунларданоқ сайловга ташкилий-техника жиҳатидан тайёргарлик кўришни қизитиб юборди. Бу участкада маҳаллий Советлар депутатлигига кўрсатилган кандидатлар учун 2000 га яқин сайловчи овоз беради. Сайловчилар рўйхати, белгиланган муддатидан икки ҳафта илгари участка сайлов комиссияси биносининг кўзга кўринарли ерига осиб қўйилди.

Бу участкага район Советига сайлов ўтказувчи 4 та округ ва қишлоқ советига сайлов ўтказувчи 40 та округ қарайди.

Сайловчиларнинг яқинда бўлган умумий йиғилиши уюшқоқлик билан ўтди. Сайлов Низоми ва совет сайлов системасининг буржуа сайлов системасидан фарқи ва афзалликлари, депутатликка кандидатлар учун овоз бериш тартиби тўғрисидаги суҳбатни йиғилишга келганлар эътибор билан тингладилар.

Сайловчиларнинг депутатликка кандидатлар кўрсатишга бағишланган сайловолди йиғилишлари ҳам зўр сиёсий активлик билан ўтди. Қишлоқ меҳнаткашлари моҳир тракторчи Эргаш Хўжамбердиевни Тошкент область Совети депутатлигига кандидат қилиб кўрсатдилар. Ўртоқ Хўжамбердиев ҳалол ва фидокорона меҳнати туфайли шундай юксак ишончга сазовор бўлди.

Район Совети депутатлигига кўрсатилган кандидатлар орасида эса колхоз бригада бошлиғи Ҳожиназар Худойназаров, қишлоқ касалхонасининг врачи Собира Қодирова ўртоқлар бор. Ленин қишлоқ Совети депутатлигига номзоди кўрсатилган 75 киши орасида ўзбек, рус, қозоқ, украин ва татар миллатларининг вакилларини учратасиз. Улар ўз фидокорона меҳнати билан колхоз ишлаб чиқаришини юксалтиришга катта ҳисса қўшаётган азаматлардир. Илғари сут соғувчи Маъсуда Ёқубова, чўчқабоқар Екатерина Мартиненко, товуқбоқар Мария Гончарова, чўпон Бувжон Адиева, илғор сувчи Зоид Пиримов, оддий колхозчи Муҳаббат Зуфарова ва бошқалар шулар жумласидандир.

Сайлов участкаси ҳузуридаги ўз составига 100 агитаторни бирлаштирган агитколлектив фаолияти ҳам кундан кун активлашмоқда. Ҳар бир агитаторга 10—12 хонадон бириктиб қўйилган. Агитаторлар сайловчиларни рўйхатга олишда участка сайлов комиссиясига яқиндан ёрдам бердилар. Ҳозир улар сайловолди агитациясини авж олдираётирлар.

Сайловга қизғин тайёргарлик кўрилаётган шу кунларда колхоз аъзолари ҳам умумхалқ байрами — 5 мартни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Колхознинг катта парник хўжалигида иш айниқса қизғин. Бу ерда 600 минг туп эртаги карам кўчати расад қилиб қўйилди. Сепилган помидор уруғи бирин-кетин униб чиқмоқда. 20 та арава, 10 та автомашина далага маҳаллий ўғит чиқариш билан банд. Колхознинг экин майдонларига сув олиб келадиган катта анҳор ва бригадалар территориясидаги ички ариқ-зовурлар қазилиб, сув равон оқадиган қилиб қўйилди.

Ленин номли колхоз территориясидаги 335 ва 336-сайлов участкаларида ҳам сайловга тайёргарлик ана шундай яхши бўлаётир.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

ХАЛҚ КАНДИДАТЛАРИ

Металлург қиз

— Бунчалик қувноқ кўринасан, қизим. Бирор хушхабар келтирганга ўхшайсан.

— Ойижон, хушхабар бўлгандачи! Мана, кўришингиз мумкин, — Дилбар ойисига аттестатни узатди.

— Она қизим, оппоқ қизим. — Мактуба опа қизини эркалади, пешонасидан ўпди. — Энди институтда ўқийсан.

— Биласизми, ойижон, дугоналаримдан жуда кўпчилиги комбинатда ишлашга аҳд қилишди. Мен ҳам борсам розимисиз?

— Ўқишинг нима бўлади?

— Ҳам ишлайман, ҳам ўқийман.

— Дадангнинг нима деркин?

— Сиз хўп десангиз, дадамларни ўзим кўндираман.

Дилбар гапни ётиғи билан гапириб, дадасини ҳам хурсанд қилди...

— Ишончимни оқласанг бўлгани.

—Ишончингизни оқлаш — фарзандлик бурчим.

Ҳа, Дилбар ота-онасининг ишончини оқлаш учун доим олға интилди, қийинчиликларни мардонавор енгиб ўтди, билмаганларини сўраб ўрганди. Техникага оид китобларни қўлидан ташламади. Устози Абдуваҳоб Мирзааҳмедов унга яқиндан ёрдамлашди. Кунлар ўтиши билан Дилбар ўз касбининг «сир»ларини ўргана борди. Серғайрат ва сезгирлиги билан танилди. Шогирдликдан мустақил ишга ўтди, разрядли бўлди.

Орадан кўп ўтмай, бу лочин қизнинг номини Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати коллективи ҳурмат билан тилга оладиган бўлиб қолди. Чунки у, металлни сифатли эритишда кўпчилик ҳамкасбларига намуна кўрсата бошлади. Ҳозир эса Дилбар комбинат коллективи ўртасида партиямизнинг навбатдаги XXII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа пешқадамлари сафидан муносиб ўрин олган.

Дилбарнинг самарали меҳнати унга шон-шараф келтирди. Чирчиқлик металлурглар катта ишонч билдириб, уни область Совети депутатлигига кандидат қилиб кўрсатишди.

Дилбар Носирова кўпчиликнинг ишончини оқлайди, албатта.

Т. УРУНОВ.

БОҒБОНЛАРГА МАСЛАҲАТ

БОҒЛАРДА ҲОСИЛ МЎЛ БЎЛСИН УЧУН

Мева дарахтларидан мўл ҳосил олишда агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли амалга ошириш катта аҳамиятга эга. Дарахтларни кесиш ва боғларга қавс суви бериш ана шу тадбирлардан энг муҳими ҳисобланади. Мева дарахтлари икки-уч ой табиий ва мажбурий тинчлик даврини ўтказади. Шунинг учун дарахтларнинг ортиқча новдаларини ана шу вақт ичида кесиш тавсия этилади.

Новдалар кесилганда мевали дарахтларнинг қуёшдан, шамолдан фойдаланиши яхшиланади. Озиқа моддаларнинг кераксиз шох ва новдаларга сарф бўлиши камаяди ҳамда дарахтнинг ҳамма қисмларига озиқа моддалари баравар тақсимланади. Шунинг учун ҳам дарахтларнинг ортиқча шох ва новдаларини кесиш энг зарурий ва мажбурий агротехника тадбирларидан бири ҳисобланади.

Ортиқча новдалари кесилмаган дарахтлар бир-икки йил ичида жуда қалинлашиб кетади. Дарахтнинг илдиз бўғзидан ўсган новдалар кесиб ташланмаган тақдирда тезда йўғонлашиб, унинг асосий танасига рақобатчи бўлиб қолади. Натижада дарахтнинг танаси заифлашади ва барвақт ўсишдан тўхтайди, шакли бузилади. Гулларининг чангланиши қийинлашади, меваларнинг сифати пасаяди.

Дарахтларнинг ортиқча новдаларини кесганда асосан зич, бир-бирига чалкашиб ўсган, синган, касалланган, қуриган шохлари ва новдалари олиб ташланади, кучли ўсган бир йилги новдалар қисқартирилади.

Дарахтларнинг ортиқча новдалари уларнинг ёшига, навига ва турига қараб кесилади.

Ёш ва ҳали тўлиқ ҳосилга кирмаган олма, нок ва беҳи каби дарахтларнинг ортиқча шох ва новдаларини кесганда уларнинг маълум шаклга эга бўлишларини эътиборга олиш керак. Бундан ташқари, бир йилги, узунлиги 45—50 сантиметрдан кўп бўлган новдаларнинг 25 процентдан 90 процентигача узунлиги кесилиб қисқартирилади. Новдаларни кесганда унинг қолган қисмидан ўсадиган янги новдалар бошқа шох ва новдаларнинг ўсишига тўсқинлик қилмаслиги учун ташқи томонга қараган куртакнинг тагидан ўнгга қия қилиб кесилади. Бундай кесилганда янги ўсган новда дарахтнинг ташқи томонига ўсади. Кесилган новдаларнинг қолган қисми йўғонлашади ва ундан ён шохлар ўсади. Кесилмаган новдалар фақат учки куртакдан ўсиб, кўпинча ён шох бермайди. Бундай шохлар ингичка бўлиб қолади ва озгина меванинг оғирлиги билан синиб кетади.

Новдаларни кесишда уларнинг ўсган жойларини эътиборга олиш керак. Шохнинг пастидан ўсган новдалар кўпроқ, юқоридагилари камроқ кесилади. Шундай бўлиши керакки, дарахтнинг пастидан юқорисига чиққан сари новдаларнинг баландлиги ортабориши керак. Юқорида ўсган новда пастдан чиққан новдадан паст бўлиб қолмаслиги керак.

Бир йилги новдалар ва ингичка шохлар ўткир ток қайчи билан кесилади.

Ҳосилга тўлиқ кирган, ўрта ёшли дарахтлар эса асосан шохлари ва новдалари тагидан кесилиб, сийраклаштирилади ва баъзи кучли ўсган новдалар қисқартирилади. Шохлар ва новдалар тагидан кесилганда уларни тақаб кесиш керак. Агар шох тақаб кесилмаса, қолган қисми чириб, дарахтнинг соғ қисмига зарар беради. Ёки шу жой касаллик ва ҳашаротларга уя бўлиб хизмат қилади. Бундан ташқари, қолган қисмдан кўплаб кераксиз новдалар ўсиб чиқиб, дарахтни заифлаштиради.

Қари дарахтлар уларнинг ҳосил бериш қобилиятини тиклаш ва бу даврни узайтириш мақсадида кесилади. Одатда катта ёшдаги дарахтлар жуда кучсиз ўсадилар. Уларнинг айрим она шохлари бутунлай ёки ярмигача қурийди. Дарахтнинг пастки қисмидан янги сурх новдалар ўсабошлайди. Бундай дарахтларни кесганда қуриган шохлар тагидан, ярим қуриган шохлар эса қуриган еридан кесиб ташланади.

Агар катта ёшдаги дарахтнинг илдизи бақувват, танаси соғ бўлса-ю, лекин кўпчилик она шохлари қуриган ёки уларнинг ярми қуриб, ҳосил жуда камайиб кетган бўлса, бундай дарахтлар ёшартирилади: ҳамма она шохлари, янги ўсган сурх новдалар тагидан кесилади. Бундай новдалар бўлмаса, она шохлари 0,5—1,0 метр қолдириб кесилади ва дарахтнинг устки қисми янги ўсадиган новдалардан яна тикланади. Бундай тартибда ёшартирилган дарахтлар яна бир неча йил мўл ва сифатли ҳосил беради.

Катта боғларда ҳамма дарахтларни бир йилда ёшартириш тавсия этилмайди. Боғдан ҳар йили ҳосил олиб туриш учун ёшартиришни 2—3 йил ичида ўтказилади.

Дарахтларни ёшартиришнинг энг яхши муддати ҳозирги кунлар ҳисобланади.

Дарахтларнинг йўғон шохларини ўткир арра билан текис қилиб кесилади. Шохнинг пўстлоғи шилиниб кетишига ёки шохлар ёрилиб кетишига йўл қўймаслик учун олдин шохнинг пастки томонидан, сўнгра устки томонидан кесиб туширилади. Кесилган жой юзи ўткир, боғ пичоқ билан текисланиб, шу жой чиримаслиги ва зараркунандалар кирмаслиги учун дарҳол бўёқ билан бўяб қўйилади.

Шох ва новдаларни кесиш анчагина билим ва тажрибани талаб қилади. Шунинг учун хўжаликларда кесишга шу ишни биладиган кишилар ажратилиши лозим.

Мевачиликдаги шу куннинг энг муҳим агротехника тадбирларидан бири — боғларга қавс суви ёки яхоб беришдир. Ўзбекистонда боғларни куз ва қиш давомида тупроқ шароити ва ёғингарчиликка қараб ҳар гектарига 1,2—1,5 минг куб метр ҳисобига 1—3 марта суғориш керак. Қавс суви қиш даврида тупроқда намликни кўпайтиради, тупроқнинг физик хусусиятларини яхшилайди, ундаги минерал тузларнинг эришига ва турли органик моддаларнинг чиришига ёрдам беради.

Бундан ташқари, қавс суви тупроқда қишловчи турли ҳашарот ва кемирувчи ҳайвонларни ўлдиради, тупроқни ёввойи ўт илдизлари ва уруғларидан тозалайди. Боғларни қишда суғоришнинг аҳамияти айниқса ёзда сув етишмайдиган жойларда ва баҳор қуруқ келган йилларда катта бўлади. Қавс суви қорсиз, қуруқ совуқ бўлган йиллари дарахт илдизларини совуқдан зарарланишдан сақлайди.

Мевали дарахтларнинг танасини соғлом ва зарарлантирмасдан сақлаш уларнинг узоқ яшаши ва мўл ҳосил беришларига ёрдам беради. Шунинг учун ҳозир катта дарахтларнинг танасидаги қуриб қолган эски пўстлоқларни қириб тушириш керак. Кўпчилик ҳашорат ва зараркунандалар эски пўстлоқлар орасида қишлайди, шунинг учун қириб туширилган пўстлоқлар дарҳол ёқилади. Агар илгари кесилган катта шох ўрнида тешик ҳосил бўлган бўлса, уни яхшилаб тозаланади ва 5 процентли мис купороси эритмаси билан дезинфекция қилиб, сўнг тешикни цемент ёки ганч билан беркитилади. Шу тартибда тозаланган дарахт оқланади. Темир купороси қўшиб тайёрланган оҳак эритмаси қолган ҳашорат ва касалликларни йўқотади ҳамда дарахт танасини офтоб уришдан сақлайди.

Мевали дарахтлар қишда ана шундай парвариш қилинганда улардан мўл ва сифатли ҳосил олинади.

Х. АМИНОВ,
академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик ва узумчилик институтининг илмий ходими.

Подполковник Петр АГАПОВ.

Туркистонликлар

1. ЖАСОРАТ

Йигирма чоғлик отлиқлар шайкаси чегарани бузиб ўтди. Улар чегарачилар нарядини бехосдан ўққа тутиб, жарлик орқали қум барханлари ичкарисига кириб яширин-дилар.

— Ўртоқ Мўминов,— деб буйруқ берди застава бошлиғи,— ихтиёрингизга қизил аскарлар отрядини олинг. Вазифангиз — босмачиларни қувиб етасиз, шайкани тор-мор этасиз!

— Есть!—деди ҳарбийларга хос чаққонлик билан Мўминов. У, застава бошлиғининг ўринбосари бўлиб ишлар, кўп йиллардан бери чегарада хизмат қилиб, бой тажриба орттирган эди.

Мўминов командир бўлган чегарачилар отряди жадал йўлга тушди ва душманни қувиб кетди. Жангчилар қатлам-қатлам бўлиб ётган кўчма қумлардан матонат билан ўтиб борар, томоғни бўғаётган иссиқ ва ташналикни зўр ирода кучи билан енгиб, олға интилар эдилар. Ҳеч ким қийинчиликлардан шикоят қилмасди.

Йўлнинг иккинчи куни Мўминов отрядга бош дозорчи белгилади. Дозорчи этиб тайинланган оддий жангчи Леонид Кравченко отряддан ажралиб чиқиб, илгарилаб кетди. Бу чаққон ва довюрак йигитни заставада ҳамма ҳурмат қилади. Ҳозир ҳам унга бундай муҳим топшириқ бежиз ишониб топширилмади, албатта! У бу зўр ишончни муносиб оқлаш учун бутун билим-ғайратини ишга солди: атроф-теваракни дурбин билан кузата бошлади. Узоқ синчиклаб текширганидан кейин олис-олисда, қум бархани орқасида шарпа сезиб қолди. У ҳозир турган жойидан сал нари ўтиб, яна қум тепага қаради. Йўқ, унинг кўзи адашмаган эди. Қум тепа орқасида босмачилар шайкаси яшириниб ётарди. Леонид отига қамчи босиб, отрядга қайтиб келди ва командирга кўрганларини батафсил айтиб берди.

Отряд командири Мўминов жангчи ахборотини эшитиб бўлгач:

— Жангга тайёрланинглар!— деб буйруқ берди.

Чегарачилар отряди билан босмачиларнинг орасидаги масофа тобора қисқариб борарди. Тез орада отишма бошланиб кетди. Босмачилар қум тепа орқасига ва у ердаги харобаликка яхши жойлашиб олганлари туфайли, кам талофат кўришга умид боғлаб, фақат нишонга олганларидагина ўқ узардилар. «Бу газандалар устига граналаталар ирғитиб, ўрнашиб олган ерларидан чиқариб ташлашга тўғри келади,— деди Мўминов,— нишонга олиб, ўқ узишимиздан фойда чиқмайдиганга ўхшайди».

— Ўртоқ Кравченко, сиз отлар ёнида қоласиз,— деб буюрди Мўминов,— биз эса, ҳужумчилар группаси билан олға қараб борамиз.

— Ўртоқ командир,— илтижо қилган овозда деди Кравченко,— ўртоқларим босмачилар билан жанг қилиб, жон олиб жон берсалару, мен бир четда қолсам яхши бўлмас. Илтимос қиламан, мени ҳам жангга олинг. Ўртоқларимдан ажралиб қолмай.

— Сиз ахир, кун бўйи дозорда бўлдингиз. Жуда ҳам чарчагансиз. Сизни отлар ёнида қолдиришимдан мақсад, ҳам отларни қўриқлайсиз, ҳам дам оласиз деб ўйлагандим.

— Тўғри, озгина чарчаганман,— деди Кравченко,— лекин, жангга киришга тайёрман. Мен ахир комсомол аъзосиман. Жанг пайтида четда қолиш — менинг шаънимга тўғри келмайди.

— Яхши — деди Мўминов, — сизни ҳужумчилар группасига бириктаман!

Ҳужумчилар группасига кирган довюрак жангчилар олға қараб кетдилар. Босмачилар яшириниб ётган харобаликка биринчи бўлиб оддий жангчи Леонид Кравченко етиб келди. Унинг боши устидан дамба-дам ўқлар визиллаб учар, аммо у ўлим келтирувчи бу овозни эшитмаётгандай, тўғрироғи, уни писанд қилмаётгандай эмаклаб олдинга қараб кетаверди. Қум тепа ёнига етгач харобаликка синчиклаб кўз ташлади. Орадаги масофани мўлжаллаб кўрди. Кейин, кўнглидан: «граната отсам, мўлжаллаган еримга етказа оламанми?» деган фикр ўтди. Етказаман! Кравченко бир дақиқа қаддини ростлаб, қулочкашлаб туриб «лимонка» гранатасини душман устига улоқтирди. Кучли портлаш эшитилди. Кравченко шу заҳоти ўрнидан ирғиб туриб, олдинга югурди, икки-уч қадам ташлаб ўзини ерга отди. Ўрнидан азот туриб, иккинчи гранатани ирғитди.

Иккинчи марта портлаш эшитилганда Кравченко ётган жойидан яна туриб кетиб, комсомолга хос шиддат ва жўшқинлик билан ўзини душман устига отди. Ботир комсомолнинг бу жанговар ҳамласини кўриб, ҳужумчилар, группасидаги бошқа чегарачилар ҳам унинг орқасидан эргашдилар. Душман устига кучли бир лава ёпирилиб кела бошлади. Отряд командири Мўминов жангчиларнинг бу мислсиз руҳий кўтаринкилигидан мамнун бўлиб, чегарачилар билан елкама-елка босмачилар устига бостириб борарди.

Харобаликка биринчи бўлиб Кравченко кириб келди. Лекин шу палла девор орқасида яшириниб турган бир босмачи Кравченкога қараб ўқ узиб, ўзини яна панага олди. Кравченко яшин урган дарахтдай иссиқ қум устига ағдарилди. Унинг ёнига қуролдош ўртоқлари етиб келди.

— Бинт беринглар! Тезроқ!

— Керак эмас. Душманни тор-мор қилинглар!— бу сўзлар оташин комсомол, оддий солдат Леонид Кравченконинг охирги сўзлари эди.

Душман ўқи уни ҳалок қилди. Лекин, босмачилар ботир жангчининг бевақт ўлими учун қақшатғич зарбага учрадилар. Кравченконинг ўртоқлари, чегарачилар отряди босмачилар шайкасини тор-мор қилди. Жанговар ҳарбий вазифа ана шундай шараф билан бажарилди...

Бу, туркистонлик жангчиларнинг қаҳрамонона солномасига ёзилган ажойиб саҳифаларнинг биридир. Туркистонликларнинг жанговар анъанаси ёш жангчилар томонидан муқаддас сақланади ва бу жанговар саҳифалар зарҳали асло ўчмайди! Қуролдош ота-боболарнинг шон-шарафи мангудир!

2. КРАВЧЕНКО НОМЛИ ЗАСТАВАДА

...Совуқ қиш куни. Ёзи билан ўйнаб оққан дарё суви ҳозир муз билан қопланиб, сукут этади. Чегарачи Умаров соҳил бўйидаги қуриб қолган буталар орасига беркиниб, дарёнинг нариги соҳилини кузатар эди. Уёқда ҳам сукунат. Ҳеч нима чегарачининг диққат-эътиборини ўзига тортмас эди. Бу осойишталикдан кўнгли тўлган чегарачи этак-этак юлдузлар чарақлаб турган осмонга қаради.

Чегарачи яна нариги соҳилга — у ердаги ўзига таниш бўлган ҳар бир бута, ҳар қарич ерга синчиклаб кўз ташлади. Ҳаммаёқ осойишта. Чегарачи ўрнидан туриб, сўқмоқ бўйлаб оҳиста кетди. Сал юрмай, унинг қулоғига алла қандай ноаниқ шарпа эшитилди. Умаров шу заҳоти ерга ўтирди ва нафас олишдан ҳам ўзини тийиб, атрофга қулоқ солди. Ноаниқ товуш нариги соҳилдан келарди. Сал ўтмай, Умаров бу товуш мотор овози эканини пайқади. Нариги соҳилда машинанинг қора шарпаси дарё ёқалаб ўрмалаб борарди. Машина дарёдаги муз қирғоққа тақалиб борган жойда, юришини яна ҳам секинлатди. Ундан иккита қора шарпа ажралиб чиқди. Лекин энг қизиғи шуки, бу икки шарпа шу ондаёқ йўқ бўлиб қолди. Гўё ер қаърига кириб кетгандай... Чегарачи бутун иродаси, сабот-матонати, куч-қувватини кўзига йиғиб, ўша шарпалар кўринган жойни излади. Ҳеч ким кўринмади.

— Бу қандоқ бўлди?— ўзидан-ўзи сўради Умаров,— ёки менинг кўзимга шундай кўриндимикин? — Чегарачи мушт тугиб, кўзларини уқалади. Яна тикилди. Аммо шарпалардан дарак топмади. Хаёлига минг хил фикр келиб-кетди... Бордию чегарани бузиб ўтувчилар қандайдир бирон ҳийла қилаётган бўлишса-чи? Балки, маневрдир? Умаров заставада хизмат қилаётган тажрибакор чегарачиларнинг душман найранглари ҳақида, чегара бузувчиларнинг қўллаган қабиҳ йўллари тўғрисида жуда кўп хотира ва воқеалар эшитган эди.

...Бир куни застава бошлиғига тажрибакор бир жосус чегарани бузиб ўтмоқчи эканини хабар қилишди. Заставада шу кундан бошлаб нарядлар сони оширилди. Чегарачилар ҳушёрлик билан хизматни ўтадилар. Уч кечаю-уч кундуз мобайнида чегара бузувчини пойлашди. У чегарани бузиб, контроль полосани кесиб ўтишга муваффақ бўлди. Аммо чегарадан узоқ кетолмади. Тез орада унинг изи топилди. Маълум бўлишича, у кўзга кўринарли ҳеч қандай аломатлари бўлмаган бир участкада қумга кўмилиб ётибди. Икки кун мобайнида чиқиб кетиш учун қулай фурсат кутиб, пойлабди. Шу вақт ичида у қайси соатларда соқчилар смена алмашади, улар қайси участкаларда кўпроқ бўлишади, қайси йўл билан келиб-кетишади — ҳаммасини кузатиб, аниқлаб олибди ва иккинчи кун кечаси яшириниб ётган жойидан чиқибди. Узоқдан югуриб келиб сакраб, контроль полосадан ўтибди. Бу билан у чегарадан мамлакат ичкарисига эмас, аксинча, мамлакатдан чегарага қараб кетган из қолдирибди. Бундан мақсад — чегарачиларни чалғитиш, уларни нотўғри йўлга солиб юбориш ва ўзини бошқа ердан қидиришларига эришиш эди. Ҳатто, бунга эришмоқ учун контроль полосадан ҳам орқаси билан юриб ўтади.

...Яна бир куни чегарачилар наряди ўзларига берилган участкани айланиб юриб, бир бута шохида қизил ип кўриб қолишади. Аввалига унга ҳеч ким эътибор бермайди, лекин тажрибакор чегарачи бута ёнидан эътиборсиз ўтиб кетмади. У бутага оҳиста қўл тегизган эди, дув этиб шабнам томчилари тўкилди. Аммо ип қуруқ эди.

— Демак, бу ердан яқинда номаълум одам ўтган экан,— деган хулосага келади у. Тажрибакор из топар шу атроф-теваракни синчиклаб текшира бошлади. Яқин орадан ҳеч қандай из топилмади. Фақат бутадан ярим километр нари юргач, шағал ер тамом бўлиб, кўчма қумлар қатлами бошланган жойда номаълум киши изига дуч келади. Чегарачилар из қувиб бориб, тез орада гулли чопон кийган икки кишига етиб олишди. Бутадаги қизил ип уларнинг чопонидан қолган эди.

Душман шундай маккор. Ундан ҳар қандай найрангларни кутиш мумкин. Шунинг учун ҳам чегарада, ақлингни кўзингга йиғиб қара, деган ҳикматли сўз тез-тез ишлатилиб турилади.

Умаров ҳам ана шу сўзга амал қилишга қарор этди. У ўзини босиб олиб, яна нариги соҳилни синчиклаб кузатди. Барибир ҳеч кимнинг қорасини кўрмади. Шундан кейин Умаров ҳам ҳийла ишлатишга жазм қилди.

— Назаримда, улар бекиниб ётиб, менинг бу ердан чиқиб кетишимни кутишаётганга ўхшайди, — ўзича ўйлади у,— аммо, сиз айтганча бўлмайди, жаноблар! Мен ҳам анойи эмасман!

Умаров ошкора равишда ўрнидан турди, чўнтагидан қўл фонарини олиб ёқди-да, сўқмоқ йўл бўйлаб аста юриб кетди. Бу билан у, ўзини кузатаётган чегара бузувчиларга «ўз кузатув жойидан чиқиб кетгани»ни билдирди. Сал юргач, қўл фонарини ўчирди, сўнг югурганича орқасига қайтиб, ўзи ҳозир чиқиб кетган жойга ётиб олди. Буларнинг ҳаммасини у жуда тез ва шарпасиз, оҳиста бажарди.

Умаровнинг мўлжали тўғри чиқди. Нариги соҳилда яшириниб ётган чегара бузувчилар чиндан ҳам чегарачи «пойлаб ётган жойидан туриб, ўз участкасини айланиб кетди» деб ўйлаб, яшириниб ётган жойларидан чиқишди. Улар аста-секин совет территорияси томон юриб келабошладилар. Чегара бузувчилар контроль полосадан бир неча қадам нари ўтиб улгурмай, Умаровнинг забардаст овози янграб эшитилди:

— Тўхта, қўлингни кўтар!

Чегара бузувчилар ушланди. Давлат чегарасини ҳушёрлик билан қўриқлаган жасур чегарачи Умаров Жанговар медаль билан мукофотланди.

* * *

Туркистон ҳарбий округида турли миллатларнинг фарзандлари зўр садоқат билан хизмат қилмоқдалар. Улар қудратли Совет Ватанимизнинг дахлсиз чегараларини ҳимоя қилиб, коммунизм қураётган совет кишиларининг озод меҳнатини, фаровон ва бахтиёр ҳаётини қўриқламоқдалар.

С. АБДУҚАҲҲОР,
таржимаси.

ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ҒАЗАБИ

☆ ☆ ☆

В. А. ЗОРИННИНГ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИ РАИСИГА МАКТУБИ

НЬЮ-ЙОРК, 24 февраль. (ТАСС). СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили В. А. Зорин 23 февралда Хавфсизлик Кенгашининг раисига мактуб юборди. В. А. Зориннинг бу мактубида Конго масаласи юзасидан 20 февралда Хавфсизлик Кенгашининг мажлисида қабул қилинган резолюция қандай бажарилаётганлиги ҳақида Хавфсизлик Кенгаши аъзоларига ахборот бериб туриш зарур эканлиги кўрсатилади.

Маълумки, дейилади мактубда, Хавфсизлик Кенгаши шу йил 20 февралда Конго масаласи юзасидан қарор қабул қилди. Бу резолюциянинг «А» бобидаги хулоса қисмининг 2-моддасида бундай дейилади: Хавфсизлик Кенгаши «Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қўмондонлиги қарамоғида бўлмаган барча бельгиялик ва бошқа ажнабий ҳарбий ҳамда ҳарбийлашган ходимлар ва сиёсий кенгашчиларни, шунингдек ёлланган солдатларни Конгодан дарҳол чиқартириб юбориш ва эвакуация қилиш чоралари кўрилишини қаттиқ талаб этади».

Хавфсизлик Кенгашидаги муҳокама яққол кўрсатиб берганидек, бельгиялик ходимлар ва ёлланган кишиларнинг қўпорувчилик ишлари Конгодаги кескинликнинг асосий манбаи бўлиб қолмоқда ва ана шу мамлакатдаги воқеалар муносабати билан рўй берган халқаро кризисни тобора кескинлаштирмоқда. Бу аҳволни эътиборга олганда, Хавфсизлик Кенгашининг мазкур қарорини амалга ошириш йўлида бирор чора кўрилганлиги ва қандай чора кўрилганлиги ҳақида Хавфсизлик Кенгашининг аъзоларига ахборот бериб туриш ғоят муҳимдир.

Ҳолбуки, Хавфсизлик Кенгашининг аъзолари, мазкур қарор қабул қилинганидан буён қарийб уч кун ўтган бўлса ҳам, расмий ахборотга эга эмаслар.

Раис жаноблари, Конгодаги аҳвол халқаро тинчликка ва халқлар осойишталигига хавф туғдираётганлигини ва бу аҳволни тезликда нормаллаштириш жуда муҳим эканлигини эътиборга олиб, шу масала юзасидан зарур бўлган ҳамма ахборотнинг олинишини таъминлашни ва бу ахборотни Хавфсизлик Кенгашининг аъзоларига юборишни сиздан илтимос қилар эдим. Хавфсизлик Кенгашининг аъзолари Конго масаласи юзасидан 20 февралда қабул қилинган бутун қарорнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги зарур ахборотни бундан буён ҳам ўз вақтида олиб туришлари мутлақо зарур, деб ҳисоблайман.

Ҳаммаршельд бош секретарлик вазифасидан кетсин

Империалистларнинг Конгодаги қонли жиноятлари сабабли вужудга келган халқ норозилигининг қудратли тўлқини тўхтагани йўқ. Ер юзидаги кўп шаҳарларда митинглар ва намойишлар бўлаётганлиги тўғрисида телеграф ҳар куни янги хабарлар келтирмоқда.

Потсдам шаҳрининг минглаб аҳолиси Патрис Лумумба портретларини кўтариб шаҳар кўчаларидан ўтди. Намойишдан кейин бўлган кўп кишилик митингда Хаммаршельд Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретарлиги вазифасидан дарҳол кетсин ҳамда Лумумбани ва унинг сафдошларини ёвузларча ўлдиришда айбдор бўлган кишиларнинг ҳаммаси жазолансин деб талаб қилинди.

Германия Демократик Республикасининг аҳолиси Хавфсизлик Кенгашига жуда кўп хатлар ва телеграммалар юбориб. Конго ватанпарварларини ўлдирган қотилларни қаттиқ жазолашни ва Хаммаршельдни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретарлиги вазифасидан олиб ташлашни талаб қилмоқдалар. Зальцунгендаги халқ корхоналарининг ходимларидан 700 киши ўз хатларида Хаммаршельднинг мустамлакачилар қўғирчоғи эканлигини ва Конгода жиноятчилар тўдасининг қонли террор бошлашига ёрдам берганлигини таъкидламоқдалар.

Конгода ватанпарварларнинг қони тўкилганлигига сабаб шу бўлдики, дейилади Шверин темир йўл узели ишчиларининг телеграммасида, Хаммаршельд Бельгия ва Америка империалистларининг манфаатларини ҳимоя қилмоқда. Биз, қотилларни дарҳол қаттиқ жазолашни, агрессорларни Конгодан чиқариб юборишни ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарининг истеъфо беришини талаб қиламиз.

Берлиндаги радиоаппаратлар заводида ҳамда Берисбахдаги қуюв заводида ёшларнинг икки бригадасига Конго халқининг кураши шарафига Патрис Лумумба номи берилди.

Чехословакияда митинглар ва намойишлар давом қилмоқда. Чехословак халқи шу митинглар ва намойишларда, хатлар ва резолюцияларда, аҳоли турли табақалари вакилларининг баёнотларида «Қотилларнинг қонли қўли тўхтатилсин! Мустамлакачилар Конгодан йўқолсин! Хаммаршельд — Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан йўқолсин!» деб якдиллик билан талаб қилмоқда. Ческе-Будеевице шаҳри меҳнаткашларининг оммавий намойишида қабул қилиниб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига юборилган резолюцияда ҳаддан ошган бандитлар қаттиқ жазолансин, бельгиялик золимлар Конгодан ҳайдаб чиқарилсин, деб талаб қилинди. Остравада шу шаҳарда ўқиб турган чет эл студентларининг митинги бўлди. Уларнинг бельгиялик мустамлакачилар Конгодан ҳайдаб чиқарилсин. Хаммаршельд эса, Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан йўқолсин, деган қатъий талабини бутун чехословак халқи тўла равишда қувватламоқда.

«Руде право» газетаси, душманлар қасосдан қочиб қутулолмайди, деб ёзади. Мустамлака қуллиги ва бу қулликни тиклаш йўлидаги ҳамма уринишлар батамом тугатилганидан кейингина тарихий адолат тантана қилади. Совет таклифларида бу мақсадга эришиш йўли кўрсатиб берилди. Чехословак халқи бу таклифларни қувватлайди ва қотилларни қаттиқ жазолашни, империалистларнинг Конгодаги интервенциясига хотима беришни, Конго халқининг мустақиллигини таъминлашни талаб қилади.

Жакартадаги Индонезия университетининг акт залида университет студентларининг норозилик митинги бўлди. Студентлар «Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қайта ташкил этилсин!», «Лумумбанинг қотилларига ўлим!», «Йўқолсин бельгиялик бандитлар!» деган шиорларни кўтариб митингга келдилар. Митинг қатнашчилари резолюция қабул қилиб, империалистлар ва мустамлакачиларнинг Конгодаги йиртқичликлари ва жиноятларини қораладилар. Осиё ва Африка студентларини ер юзининг ҳамма жойида империализмни ва мустамлакачиликни батамом тугатиш учун кескин курашни авж олдиришга чақирдилар. Резолюцияда Лумумбани ва Конгонинг бошқа ватанпарварларини ўлдирган қотилларни судга бериш, Бельгия мустамлакачиларининг ҳамма қўшинларини Конгодан чиқартириб юбориш талаб қилинди.

Ёшларнинг Конго халқи билан халқаро бирдамлиги куни муносабати билан 21 февралда Ироқ пойтахтида ёшлар ва студентларнинг намойиши бўлди. Намойиш қатнашчилари «Бағдод ёшлари Конго халқининг империализмга қарши адолатли курашини қувватлайди». «Мустамлакачилар, Конгодан қўлингни торт!». «Яшасин озод, мустақил ва бирлашган Конго Республикаси!», «Конгонинг миллий қаҳрамони Патрис Лумумбага шон-шарафлар!», «Хаммаршельд Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан йўқолсин!», «21 февраль куни империализмга қарши курашни кучайтириш куни бўлсин!» деган шиорларни кўтариб. Бағдоднинг марказий кўчаси бўлган Ар-Рашид кўчасидан ўтдилар.

Ливан жамоатчилиги Даг Хаммаршельд истеъфо берсин, деб талаб қилмоқда. «Хаммаршельд истеъфо бериши лозим» деб ёзади «Байрут алмаса» газетаси, чунки Патрис Лумумба ўлдирилганлиги учун у бевосита жавобгардир». Умумий тинчлик ва халқларнинг мустақиллигини муҳофаза қилиш манфаатлари, деб ёзади «Анмидо» газетаси, Хаммаршельднинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарлиги вазифасидан кетишини талаб қилади».

Ливандаги консерватив «Ле суар» газетасининг сиёсий обзорчиси бундай деб ёзади: «Модомики, Совет Иттифоқи Хаммаршельдни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари деб танимаётган экан, модомики, социалистик дунёнинг ҳамма мамлакатлари ва бетараф давлатларнинг кўпчилиги унга қарши чиқаётган экан, бундай шароитда Даг Хаммаршельд фақат Америка Қўшма Штатларининг ва Ғарб давлатларининг қувватлашига таяниб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари бўлишдек масъулиятли вазифани бажариши мумкин эмас. Эндиликда Даг Хаммаршельднинг бош секретарлик вазифасида қолиши мумкин эмас». (ТАСС).

ТЎРТ ЭГИЗАК

МАСАЛЛИ (Озарбайжон ССР), 23 февраль. (ТАСС). Оила аъзоларининг бу тариқа кўпайиши камдан-кам рўй беради. Масалли санитария-касалхона бирлашмасининг лаборанти Раззоқ Мухтаровнинг оиласига бирданига тўрт жон қўшилди. Унинг рафиқаси Онабегим уч қиз ва бир ўғил туғиб берди. Гудаклар ўзларини жуда яхши ҳис қилишаяпти. Уларнинг оғирлиги 1900 граммдан 2400 граммгачадир. Йигирма етти ёшли жувон Онабегим Мамедова эндиликда етти фарзанднинг онасидир. Туғиш нормал ҳолатда рўй берди. Унинг саломатлиги яхши.

Раззоқ Мухтаров ва Онабегим Мамедоваларни ўз касбдошлари табрикладилар. Уларга пул нафақаси берилди. Болаларга қарашда онага ёрдам бермоқ учун махсус ҳамшира бириктиб қўйилди. Она ва гўдаклар врачнинг назорати остида турибди.

☆

КОНГОНИ ПАРЧАЛАШНИНГ ЯНГИ ПЛАНЛАРИ

АККРА, 24 февраль. (ТАСС). Конго қонуний ҳукуматининг бош министри Патрис Лумумбанинг ёвузларча ўлдирилганлиги муносабати билан Конгода вужудга келган вазият бельгиялик мустамлакачиларни Катангада Чомбе қўғирчоқ режимининг тақдири учун ташвишга тушириб қўйди.

«Ивнинг ньюс» газетаси мухбирининг Леопольдвилдан хабар беришича, Усумбурдаги (Руанда-Урунди) бельгиялик маъмурият шошилинч суратда Руанда-Урунди билан Катангани ягона ҳукумати бўладиган федерал давлатга бирлаштириш планини ишлаб чиқмоқда. Руанда-Урунди қўғирчоқ ҳукуматига келганда, деб таъкидлайди мухбир, бу ҳукумат Брюсселнинг тазйиқи остида Катанга билан бирлашишга принцип эътибори билан рози бўлган.

Бу пландан мақсад, дейилади хабарда, Катангани Конгодан тамомила ажратиб олишдан иборатдир.

АҚШ МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БАЁНОТИ

ВАШИНГТОН, 24 февраль. (ТАСС). Мудофаа министрлиги АҚШ мудофаа министри Макнамаранинг вакиллар палатаси қуролли кучлар ишлари билан шуғулланувчи комиссиясининг ёпиқ мажлисида берган баёнотини матбуотда эълон қилиш учун топширди. Макнамара бу баёнотида Қўшма Штатларнинг атом «жавоб» зарбаси кучини мустаҳкамлаш ниятида эканлигини таъкидлайди.

У бунинг учун «кучларни аямаслик ва ҳамма воситалардан фойдаланиш керак» деб айтади.

Макнамара атом кучларини кўпайтириш программасини оқлаш учун «ҳозирги вақтда жаҳоннинг кўпгина нотинч районларида олиб борилаётган курашнинг оқибатига, АҚШнинг ва келгусидаги асосий душманимизнинг техника соҳасидаги муваффақиятларига доир кўпгина ноаниқликлар бор...», деб баҳона қилади. Шу билан бирга у «АҚШнинг бошқа иложи йўқ» деди.

Макнамара «Поларис» ракеталари билан таъминланган сув ости кемалари ишлаб чиқаришни жадаллаштириш — атом зарбдор кучларини мустаҳкамлаш чораларидан биридир, деб таъкидлайди.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/II да **Оққуш кўли**, «25/II» штампли билетлар ярайди, 28/II да **Зайнаб ва Омон.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/II да **Ҳамза**, 26/II да **Олма гуллаганда** (эрталаб ва кечқурун), 28/II да **Гамлет.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/II да **Паранжи сирлари** («**Холисхон**»), 27/II да **Раис ўйланармиш.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 27/II гача РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Юрий Дуровнинг хайрлашув гастроллари.** Якшанба куни уч марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда.

КИНО

Серқуёш води серенадаси — «ВАТАН», «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Леон Гаррос дўстини қидиради — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Тўрт йўл—«ВАТАН» (кеч соат 9 да), НАВОИЙ номли (кундуз 2 ва кеч 5 да).

«Кобра» операцияси—НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Юртдан узоқда— «МИР» (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
27, 28 февралда

концертлар

Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Ғулом Абдураҳмонов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Қундуз Миркаримова, Эргаш Шукруллаев,** Жаҳон ёшлар фестивали лауреати **Фозил Харротов**, филармония солистлари **Раҳима Ҳакимова, Тоштемир Шарипов, Назира Хонкелдиева, Зиёдулла Ҳамдамов, Вилоят Оқилова, Раббим Ҳамдамов, Сора Шукурова** ва ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Ленточная кўча, 34-уйда турувчи **Фарида Муҳамеджоновна** Канцерованинг шу уйда турувчи Йўлдош Шароповдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар. Октябрь район халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ ҚАЛЕНДАРЬ

ТАЛАНТЛИ ШОИРА

Украин адабиёти тарихида ўз ижоди билан ўчмас из қолдирган қаламкашлар кўпчиликни ташкил этади. Шулардан бири бугун туғилганига 90 йил тўлган Леся Украинкадир. Бу талантли шоира, адабий танқидчи, актив жамоат арбобининг асарлари украин халқи маданияти тарихида энг фахрли ўринлардан бирини эгаллайди.

Леся Украинка (Лариса Петровна Косач — Квитка) 1871 йил 25 февралда Новоград-Волинскда дворян оиласида дунёга келди. Бўлажак шоира ёшлигидаёқ Украинанинг чиройли табиат манзаралари, қуюқ волин ўрмонлари, яшил ўтлоқлар ва тезоқар сойларнинг мафтуни бўлган зийрак ва кузатувчан қиз ўша вақтдаёқ ана шу гўзал табиат манзараси фонида меҳнаткаш кишиларнинг азоб-уқубатда яшаётганларини, деҳқонларнинг оғир аҳволини кўраолган эди.

Леся Украинка жуда эрта адабий асар яратишга киришган. Унинг «Умид» деган биринчи шеъри 1880 йилда ёзилган. Ўз адабий фаолиятида шоира буюк кобзар Тарас Шевченконинг жанговар васиятларига амал қилади ва ўзининг замондоши, демократ

ёзувчи Иван Франконинг изидан боради. Леся Украинка Пушкин ва Некрасов асарларини, Белинский, Герцен, Чернишевский ва Добролюбов мақолаларини, Салтиков-Шчедриннинг ўткир сатираларини чуқур ўрганади. У, бу бой адабий меросни ўрганиб, ҳақиқий халқ шоири меҳнаткашларни ўз ватанининг социал ва миллий озодлиги учун курашга чақириши керак деган фикрни ўзига байроқ қилиб олади. Адиба К. Маркс ва Ф. Энгельс асарларини ўрганади, ленинчи «Искра»ни ўқиб боради. Шу билан бирга, у Киев социал-демократларининг дастлабки ташкилотлари билан алоқа боғлаб, яширин адабиётларни тарқатишда қатнашади.

Леся Украинканинг юксак маҳорат билан ёзилган энг яхши асарлари самодержавиега қарши кураш, социал ва миллий-озодлик учун курашгина халққа эрк беради деган ишонч руҳи билан суғорилган. У ўзининг «Тонгги гулханлар», «Дўстимга эсдалик», «Менинг йўлим» ва «Тутун» номли шеърларида меҳнаткашларнинг ўз ҳуқуқлари учун курашларини акс эттиради, уларни бу шарафли курашда бирлашишга ва ўз сафларини жипслаштиришга чақиради, ишчилар ўртасида интернациональ биродорликни тарғиб этади.

Драматургия Леся Украинка ижодининг асосий жанри ҳисобланади. Авторнинг кўпгина пьесалари украин ва дунё адабиётининг олтин фондидан муносиб ўрин эгаллаган. Унинг энг яхши пьесалари ҳозиргача ҳам мамлакатимизнинг кўпгина театр саҳналарида намойиш қилиниб келмоқда. Халқ оммасининг 1905 йилдаги революцион чиқишларидан таъсирланган Леся Украинка бир қатор драматик поэмалар ёзади. «Куз эртаги», «Катакомбаларда» каби драматик поэмалар шулар жумласидандир. Умуман, шоира ўз адабий фаолияти даврида 20 та тугал драматик асар яратади.

Леся Украинканинг энг яхши поэмалари, шеърлари ва драматик асарлари халқ ижоди мотивларига бой, улар тилининг бойлиги ва образлилиги билан ажралиб туради.

Шоира маҳоратли таржимон ҳам бўлган. У Н. В. Гоголь, И. С. Тургенев, М. Горький, А. Мицкевич, В. Гюго, Д. Байрон каби дунё адабиётида машҳур бўлган адибларнинг кўпгина асарларини украин тилига таржима қилган.

Ватанпарвар шоиранинг ижоди бизнинг совет замонамизда қалам суриб, яхши-яхши асарлар яратаётган М. Рильский, П. Воронько, М. Бажан ва бошқа украин шоирлари адабий фаолиятига катта таъсир кўрсатган.

Совет кишилари меҳнаткаш халқнинг порлоқ келажагига ишонч билан қараб, ана шу истиқбол учун курашни юксак пафос билан куйлаган шоира асарларини севиб ўқийдилар. Бутуниттифоқ китоб палатасининг 1960 йил 1 сентябргача бўлган маълумотига қараганда, мамлакатимизда Леся Украинка асарлари СССР халқларининг 9 тилида ва чет эл тилларида 4 миллион 457 минг нусхала 141 марта нашр қилинган.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали: Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими —29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими —29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими —, 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115, Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 01511. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр В. 1540.